

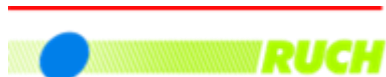
**SPRAWOZDANIE
„RUCH” S.A.
ZA 2022 ROK**

**2
0
2
2**

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2022

- 1. SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA**
- 2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE „RUCH” S.A.**
- 3. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI „RUCH” S.A.**

„RUCH” SPÓŁKA AKCYJNA

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2022
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
ZATWIERDZONYMI PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

Warszawa, 23 lutego 2023 r.

Spis treści:

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2022	2
Sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	10
1. Informacje ogólne	10
1.1. Podstawowa działalność Spółki	10
1.2. Struktura akcjonariatu	11
1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	11
2. Oświadczenia Zarządu	11
2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	11
2.2. W sprawie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych	11
3. Polityka rachunkowości	12
3.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
3.2. Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)	12
3.3. Zmiany zasad prezentacji danych finansowych	13
3.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych	15
3.5. Opis istotnych stosowanych zasad rachunkowości	15
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	27
4.1. Profesjonalny osąd	28
4.2. Szacunki	28
5. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	29
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	30
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	30
6. Przychody ze sprzedaży	30
7. Koszty działalności operacyjnej	31
7.1. Koszt własny sprzedaży	31
7.2. Koszty według rodzaju	31
7.3. Koszty świadczeń pracowniczych	31
8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	32
8.1. Pozostałe przychody operacyjne	32
8.2. Pozostałe koszty operacyjne	32
9. (Strata)/odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	32
10. Przychody i koszty finansowe netto	32
10.1. Przychody finansowe	33
10.2. Koszty finansowe	33
11. Podatek dochodowy	33
11.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatku	33
11.2. Podatek odroczony	33
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	34
12. Rzeczowe aktywa trwałe	34
12.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych	35
12.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	36
12.3. Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych	36
13. Nieruchomości inwestycyjne	36
13.1. Przychody i koszty związane z nieruchomościami	36
13.2. Ustalanie wartości godziwej	36
14. Wartości niematerialne oraz wartość firmy	37
14.1. Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych oraz wartości firmy	37
14.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałe wartości niematerialne i wartość firmy	37
14.3. Pozostałe informacje dotyczące wartości niematerialnych	38
15. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	38
16. Aktywa finansowe	38
17. Pozostałe aktywa	38
17.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu oczekiwanej utraty wartości pozostałych aktywów długoterminowych	38
18. Zapasy	38
18.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	38
19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39
19.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	39
19.2. Odpis aktualizujący wartość należności	39
20. Środki pieniężne	39
21. Pozostałe aktywa finansowe	39
22. Kapitał własny	40
22.1. Kapitał podstawowy	40
22.2. Kapitał zapasowy z emisji akcji/objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej	40
22.3. Zyski zatrzymane	40
22.4. Propozycja podziału zysku/pokrycia straty Spółki za 2022 rok	40
22.5. Podział zysku/pokrycie straty Spółki za 2021 rok	40
22.6. Polityka zarządzania kapitałem własnym	40
23. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	41
23.1. Dłużne papiery wartościowe	41
23.2. Zmiana stanu długu netto	41
24. Rezerwy	42
24.1. Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	42
24.2. Pozostałe rezerwy	44
25. Zobowiązania z tytułu leasingu (prawa do użytkowania)	45
26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	45

27. Zobowiązania z tytułu umów z klientami	45
28. Pozostałe zobowiązania finansowe.....	45
29. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu (prawa do użytkowania).....	45
30. Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach	45
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	46
31. Objąsnienia do sprawozdania z przeplywów pieniężnych	46
31.1. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przeplywów pieniężnych	46
31.2. (Zysk)/Strata z tytułu różnic kursowych	46
31.3. Odsetki netto	46
31.4. (Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej	46
31.5. Podatek dochodowy	46
31.6. Nietypowe zdarzenia gospodarcze generujące znaczące przeplywy pieniężne	47
31.7. Przyczyny występowania różnic pomiędzy stanem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów ujawnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	47
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	47
32. Instrumenty finansowe	47
32.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych	47
32.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	47
32.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	47
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	50
33. Ustalanie wartości godziwej.....	50
34. Leasing	50
34.1. Spółka jako leasingobiorca.....	50
35. Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych	51
36. Zobowiązania warunkowe	51
36.1. Zobowiązania warunkowe.....	51
37. Transakcje z podmiotami powiązanymi	51
37.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe	51
37.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.....	51
37.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązanymi.....	52
37.4. Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego	52
37.5. Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki z podmiotami powiązanymi	52
37.6. Transakcje z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa	53
38. Wynagrodzenie wynikające z umowy z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych	53
39. Identyfikacja istotnej niepewności dotyczącej kontynuacji działalności	53
40. Wpływ konfliktu zbrojnego w Ukrainie na działalność operacyjną i finansową Spółki	53
41. Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	54
42. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	55

Sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

	NOTA	2022	2021
Przychody ze sprzedaży	6	799 607	891 879
Koszt własny sprzedaży	7.1,7.2	(638 332)	(695 941)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży		161 275	195 938
Koszty sprzedaży		(215 394)	(220 139)
Koszty ogólnego zarządu		(32 699)	(27 867)
Pozostałe przychody operacyjne	8.1	8 806	6 586
Pozostałe koszty operacyjne	8.2	(5 082)	(8 079)
(Strata)/odwrocenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych		(632)	(838)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		(83 726)	(54 399)
Przychody finansowe	10.1	3 330	21 783
Koszty finansowe	10.2	(10 855)	(28 602)
Przychody i koszty finansowe netto		(91 251)	(61 218)
(Strata)/odwrocenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych		14	16
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(91 237)	(61 202)
Podatek dochodowy	11	5 170	(187)
<i>podatek dochodowy bieżący</i>			
<i>podatek odroczony</i>		5 170	(187)
Zysk/(Strata) netto		(86 067)	(61 389)
Inne całkowite dochody:			
które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty		(28)	134
<i>zyski i straty aktuarialne</i>		(4)	134
<i>podatek odroczony</i>		(24)	-
		(28)	134
Całkowite dochody netto		(86 095)	(61 255)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	NOTA	31/12/2022	31/12/2021
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	31 529	30 970
Nieruchomości inwestycyjne	13	5 719	6 192
Wartości niematerialne oraz wartość firmy	14	2 219	1 476
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	34	55 041	36 872
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	15,16	7 584	7 584
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11.2	2 477	-
Pozostałe aktywa	17	20 237	24 930
		124 806	108 024
Aktywa obrotowe			
Zapasy	18	54 568	70 409
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	19	56 488	45 492
Środki pieniężne	20	9 018	14 913
Pozostałe aktywa finansowe	21	-	15 555
		120 074	146 369
Aktywa razem		244 880	254 393
PASYWA			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	22.1	109 290	109 290
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	22.2	90 710	90 710
Zyski zatrzymane	22.3	(275 163)	(189 068)
Kapitał własny razem		(75 163)	10 932
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwy	24	290	228
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	11.2	-	2 669
Zobowiązania z tytułu leasingu	25, 34	45 578	27 109
		45 868	30 006
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26	116 502	127 099
Zobowiązania z tytułu leasingu	29, 34	11 353	11 236
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	27	852	868
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	23	8 656	8 296
Rezerwy	24	65 855	65 956
Pozostałe zobowiązania finansowe	28	70 957	-
		274 175	213 455
Zobowiązania razem		320 043	243 461
Pasywa razem		244 880	254 393

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy oraz kapitał z emisji akcji/objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
01/01/2022	200 000	(189 068)	10 932
Zysk netto	-	(86 067)	(86 067)
Składniki innych całkowitych dochodów	-	(28)	(28)
Całkowite dochody netto	-	(86 095)	(86 095)
31/12/2022	200 000	(275 163)	(75 163)
01/01/2021	200 000	(127 813)	72 187
Zysk netto	-	(61 389)	(61 389)
Składniki innych całkowitych dochodów	-	134	134
Całkowite dochody netto	-	(61 255)	(61 255)
31/12/2021	200 000	(189 068)	10 932

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	NOTA	2022	2021
Przeplwy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(86 067)	(61 389)
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	7.2	22 049	(25 298)
(Zysk)/Strata z tytułu różnic kursowych	31.2	25 334	15 598
Odsetki netto	31.3	-	-
Dywidendy	10.1	4 680	2 606
(Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej	31.4	(370)	(298)
Zmiana stanu rezerw	31.1	(530)	2 668
Zmiana stanu kapitału pracującego		(43)	(509)
Zmiana stanu kapitału pracującego		(1 692)	(63 551)
zapasy	31.1	15 841	12 136
należności	31.1	(6 303)	8 900
zobowiązania	31.1	(11 230)	(84 587)
Pozostałe korekty		(160)	18 001
Korekty wynikające z obciążeń z tytułu podatku dochodowego	31.5	(5 170)	187
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej		(64 018)	(86 687)
Przeplwy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i aktywów z tytułu praw do użytkowania		(10 750)	(2 661)
Nabycie akcji i udziałów		-	(25)
Sprzedaż akcji i udziałów		-	980
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i aktywów z tytułu praw do użytkowania		199	4 721
Odsetki otrzymane		155	-
Wpływy/(Wypływy) w ramach systemu cash pool		15 555	(15 555)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej		5 159	(12 540)
Przeplwy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto objęcia innych instrumentów kapitałowych		-	183
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	(19)
Odsetki zapłacone od kredytów, pożyczek, obligacji i cash pool		(1 591)	(2)
Odsetki zapłacone z tytułu leasingu		(2 882)	(2 643)
Wpływy/(Wypływy) w ramach systemu cash pool		70 957	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu		(13 520)	(9 863)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej		52 964	(12 344)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych		(5 895)	(111 571)
Środki pieniężne na początek okresu		(14 913)	(126 484)
Środki pieniężne na koniec okresu	20	9 018	14 913
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		93	344

POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawowa działalność Spółki

Zgodnie z brzmieniem tekstu jednolitego aktu założycielskiego Spółki ustalonego uchwałą nr 7 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia „RUCH” S.A. z dnia 24.11.2020r:

Dane jednostki

Nazwa: „RUCH” Spółka Akcyjna
Siedziba: Warszawa
Adres: ul. Annopol 17A, 03-236 Warszawa

„RUCH” S.A. jest Spółką Akcyjną utworzoną i działającą w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych. Spółka akcyjna „Ruch” została utworzona w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwo Kolportażowo-Handlowe „Ruch” w jednoosobową spółkę akcyjną skarbu państwa w trybie ustawy prywatyzacyjnej. Przekształcenie to nastąpiło na podstawie aktu notarialnego z dnia 24 marca 1992 r. Rejestracji spółki w rejestrze handlowym w dziale B pod nr 32071 dokonał Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy w dniu 15 kwietnia 1992 r. W dniu 21 czerwca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji Spółki w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS:0000020446

Przedmiot działalności Spółki

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) oraz zgodnie z zapisem w statucie Spółki przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest m.in.:

- 47, 62, Z, sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 64, 19, Z, pozostałe pośrednictwo pieniężne
- 53, 20, Z, pozostała działalność pocztowa i kurierska
- 52, 10, B, magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów
- 68, 20, Z, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi
- 47, 25, Z, sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych i bezalkoholowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 82, 91, Z, działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe
- 47, 91, Z, sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.
- 47, 19, Z, pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
- 66,22, Z, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych

Spółka „Ruch” S.A. od 2020 roku należy do Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A.

„RUCH” S.A. jest spółką dominującą niższego szczebla, zależną w 65 % od Spółki PKN ORLEN S.A.

PKN ORLEN S.A. jest spółką dominującą najwyższego szczebla, jest notowana na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie, sporządzającą skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKN ORLEN S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym spółki „RUCH” S.A., sporządzonym w tys. PLN.

1.2. Struktura akcjonariatu

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu „RUCH” S.A. na dzień 31 grudnia 2022 roku:

	Liczba akcji / liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w PLN)	Udział w kapitale podstawowym
Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.	71 038 251	71 038 251	65,00%
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	15 846 995	15 846 995	14,50%
Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.	15 846 994	15 846 994	14,50%
Alior Bank S.A.	6 557 377	6 557 377	6,00%
	109.289.617	109.289.617	100%

zgodnie z informacjami z odpisu skróconego z rejestru akcjonariuszy spółki

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Na dzień 31 grudnia 2022 roku skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki był następujący:

Zarząd

Łukasz Porażyński - Prezes Zarządu,
Rafał Bałazy - Członek Zarządu
Bartosz Bielak - Członek Zarządu

Rada Nadzorcza

Robert Harasimiuk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
Iwona Zatorska- Pańtak – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej
Paweł Tymczyszyn – Sekretarz Rady Nadzorczej
Urszula Kowalczyk – Członek Rady Nadzorczej
Barbara Hajdas – Członek Rady Nadzorczej
Renata Maroszek – Członek Rady Nadzorczej

W KRS Spółki jest ujawniona Pani Monika Standziak Koresh, która złożyła rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej w dniu 22.11.2021 ze skutkiem na dzień 30.11.2021

Na dzień składania sprawozdania zmianie uległ skład Zarządu, Uchwałą 203/IX/2022 z dnia 21.12.2022 Rada Nadzorcza po rezygnacji Pana Łukasza Porażyńskiego powołała Panią Joannę Bryx-Ogrodnik na stanowisko Prezesa Zarządu z terminem objęcia funkcji od 16.01.2023. Tym samym skład Zarządu na dzień złożenia sprawozdania przedstawia się następująco:

Zarząd

Joanna Bryx- Ogrodnik - Prezes Zarządu,
Rafał Bałazy - Członek Zarządu
Bartosz Bielak - Członek Zarządu

2. Oświadczenia Zarządu

2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Zarząd „RUCH” S.A. oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości (zaprezentowanymi w nocie 3) oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki.

2.2. W sprawie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych

Zarząd „RUCH” S.A. oświadcza, że firma audytorska, dokonująca badania jednostkowego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa oraz że firma audytorska, dokonująca badania sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa oraz że firma ta oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Firmą audytorską wybraną do przeprowadzenia badania jednostkowego sprawozdania finansowego „RUCH” S.A. za 2022 rok jest Mistery Auditor Adviser Sp. z o.o.

3. Polityka rachunkowości

3.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE). Zastosowane przez Spółkę zasady rachunkowości opierają się na standardach i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresu rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2022 roku lub okresów wcześniejszych. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

Zakres sprawozdania finansowego obejmuje roczny okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku i okres porównawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.

Prezentowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2022 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności. Zarząd dokonał analizy dotychczasowych ryzyk, w tym w również dokonał oceny wpływu wojny w Ukrainie na działalność Spółki, co szerzej opisano w notach 39 i 40.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami przydatności i istotności a także wiernej prezentacji ujętymi w 2 rozdziale założeń koncepcyjnych MSSF.

3.2. Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Następujące zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Spółki za 2022 rok:

- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale”** – przychody uzyskiwane przed przyjęciem składnika aktywów trwałych do użytkowania zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”** – umowy rodzące obciążenia – koszt wypełnienia umowy zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”** – zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych wraz ze zmianami do MSSF 3 zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2018 - 2020)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania doroczných poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 9, MSSF 16 oraz MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 28 czerwca 2021 r. (zmiany do MSSF 1, MSSF 9 oraz MSR 41 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później. Zmiany do MSSF 16 dotyczą jedynie przykładu ilustrującego, a zatem nie podano daty jej wejścia w życie.).

Wyżej wymienione zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Spółki za 2022 rok.

3.2.1. Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), zatwierdzone przez Unię Europejską, ale jeszcze nieobowiązujące

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” z późniejszymi zmianami do MSSF 17** opublikowanymi przez RMSR 25 czerwca 2020 roku - zatwierdzone w UE w dniu 19 listopada 2021 r. (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** – zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 po raz pierwszy – dane porównawcze, zatwierdzone w UE w dniu 8 września 2022 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Ujawnienia na temat stosowanej polityki rachunkowej zatwierdzone w UE w dniu 2 marca 2022 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – Definicja wartości szacunkowych zatwierdzone w UE w dniu 2 marca 2022 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań z pojedynczej transakcji zatwierdzone w UE w dniu 11 sierpnia 2022 r. (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później).

3.2.2. Standardy i Interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, a nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Zobowiązania długoterminowe z kowenantami (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2024 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 16 „Leasing” – Zobowiązania leasingowe w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2024 roku lub później),**
- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”** – Komisja Europejska postanowiła nie wszczynać procesu zatwierdzania tego standardu przejściowego i poczekać na ostateczną wersję standardu,
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności).

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

3.3. Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

W dniu 05.04.2022 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę nr 3/2022 i zdecydowało, iż począwszy od dnia 1 stycznia 2022 roku Spółka będzie prowadziła księgi zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami.

Biorąc powyższe pod uwagę niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki „RUCH” S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i mającymi zastosowanie do sprawozdawczości rocznej, jak również z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Jednocześnie dokonano przekształcenia sprawozdania za okres od 01.01 do 31.12.2021 roku, w taki sposób, aby zapewnić porównywalność danych zawartych w sprawozdaniu. Szczegółowe informacje na temat przekształceń okresu porównawczego zawiera poniższa nota:

	Dane ujawnione w sprawozdaniu finansowym za 2021 rok	Korekta	Dane ujawnione w sprawozdaniu finansowym za 2021 rok po przekształceniu na MSSF
Aktywa, w tym:	195 299	59 094	254 393
Aktywa trwałe	47 932	60 092	108 024
Rzeczowe aktywa trwałe	12 119	18 851	30 970
Nieruchomości inwestycyjne	2 797	3 395	6 192
Wartości niematerialne	502	974	1 476
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	-	36 872	36 872
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	7 584	-	7 584
Pozostałe aktywa	24 930	-	24 930
Aktywa obrotowe	147 367	(998)	146 369
Zapasy	70 729	(320)	70 409
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	46 003	(511)	45 492
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15 080	(167)	14 913
Pozostałe aktywa finansowe	15 555	-	15 555
Pasywa, w tym:	195 299	59 094	254 393
KAPITAŁ WŁASNY	(9 409)	20 341	10 932
Kapitał podstawowy	109 290	-	109 290
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	90 710	-	90 710
Zyski zatrzymane, w tym:	(209 409)	20 341	(189 068)
- zysk/strata okresu bieżącego	(52 180)	(9 209)	(61 389)
Zobowiązania długoterminowe	2 296	27 710	30 006
Rezerwy długoterminowe	228	-	228
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2 068	601	2 669
Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania	-	27 109	27 109
Zobowiązania krótkoterminowe	202 412	11 043	213 455
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	110 155	16 944	127 099
Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania	-	11 236	11 236
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	8 296	-	8 296
Rezerwy krótkoterminowe	83 961	(18 005)	65 956
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	868	868
Wynik finansowy, w tym:			
Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	891 721	158	891 879
Przychody netto ze sprzedaży produktów	96 104	-	96 104
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	795 617	158	795 775
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	(699 499)	3 558	(695 941)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(41 484)	12	(41 472)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(658 015)	3 546	(654 469)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	192 222	3 716	195 938
Koszty sprzedaży	(216 625)	(3 514)	(220 139)
Koszty ogólnego zarządu	(27 004)	(863)	(27 867)
Zysk (strata) na sprzedaży	(51 407)	(661)	(52 068)
Pozostałe przychody	16 511	(6 627)	9 884
Pozostałe koszty	(12 937)	722	(12 215)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(47 833)	(6 566)	(54 399)
Przychody finansowe	21 799	-	21 799
Koszty finansowe	(25 959)	(2 643)	(28 602)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	(51 993)	(9 209)	(61 202)
Podatek dochodowy	(187)	-	(187)
Zysk/(Strata) netto	(52 180)	(9 209)	(61 389)
Inne całkowite dochody:			
które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty	-	134	134
zyski i straty aktuarialne	-	134	134
	-	134	134
Całkowite dochody netto	(52 180)	(9 075)	(61 255)

3.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”). Dane w sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w zaokrągleniu do tysięcy PLN (tys. PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej. Ewentualne zaistniałe różnice w wysokości 1 tys. PLN przy sumowaniu pozycji zaprezentowanych w notach objaśniających wynikają z przyjętych zaokrągleń. Zasady rachunkowości dla transakcji w walucie obcej ujawniono w **nocie 3.5.2**.

3.5. Opis istotnych stosowanych zasad rachunkowości

Spółka zastosowała zasady rachunkowości zgodne z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami począwszy od dnia 1 stycznia 2022 roku po raz pierwszy dla wszystkich prezentowanych okresów sprawozdawczych.

3.5.1. Zmiany zasad, zmiany szacunków, błędy lat poprzednich

Zmiany zasad rachunkowości dokonuje się tylko wówczas, gdy:

- wymagają tego postanowienia MSSF,
- doprowadzi to do tego, iż zawarte w sprawozdaniu finansowym informacje o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy czy też przepływy pieniężne Spółki będą bardziej przydatne i wiarygodne.

W przypadku dokonania zmian zasad rachunkowości zakłada się, że nowe zasady rachunkowości były stosowane od zawsze. Korekty z tym związane wykazuje się jako korekty kapitału własnego. Dla zapewnienia porównywalności danych, dokonuje się odpowiednich zmian sprawozdań finansowych (danych porównawczych) dla najwcześniej prezentowanego okresu w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy ustalenie wpływu zmiany na poszczególne okresy lub jej łącznego wpływu jest niewykonalne w praktyce.

Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji, w sytuacji, gdy zmieniają się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia.

Korekty spowodowane usunięciem istotnych błędów poprzednich okresów odnosi się na kapitał własny. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego przyjmuje się założenie, że błędy zostały skorygowane już w okresie, w którym zostały popełnione.

3.5.2. Transakcje w walucie obcej

Transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą, obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne w walucie obcej, obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Spółka ujmuje różnice kursowe powstające z tytułu rozliczenia i wyceny pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczenia pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w wyniku finansowym okresie, w którym powstają.

3.5.3. Przychody z umów z klientami

Do przychodów z umów z klientami zalicza się przychody z umów zawieranych w ramach podstawowej działalności operacyjnej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana.

Spółka stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu pięciu kroków:

Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Określenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży, opłaty paliwowej, akcyzy). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Do oszacowania wynagrodzenia zmiennego Spółka zdecydowała o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów z jednym progmem wartościowym oraz metody wartości oczekiwanej dla kontraktów, w których występuje więcej progów wartościowych, od których przyznawany jest klientowi rabat.

Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ujęcie przychodów w momencie spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Spółka stosuje powyższy model w odniesieniu do portfela umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia) o podobnych cechach, jeśli Spółka racjonalnie oczekuje, iż wpływ na sprawozdanie finansowe zastosowania poniższych zasad nie będzie istotnie różnił się od zastosowaniu poniższych zasad w stosunku do pojedynczych umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia).

3.5.3.1. Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług

Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług w momencie spełnienia (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Spółka przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia w miarę jego wykonywania,
- w wyniku wykonania świadczenia powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient,
- w wyniku wykonania świadczenia nie powstaje składnik o alternatywnym zastosowaniu dla spółki, a Spółce przysługuje egzekwulne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Spółka ujmuje przychody z tytułu spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu tylko wtedy, gdy może dokonać racjonalnego pomiaru stopnia całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. W przypadku, kiedy Spółka nie jest w stanie dokonać racjonalnego pomiaru stopnia całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione podczas spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

Pomiar stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia odbywa się przy wykorzystaniu metody opartej na wynikach lub metody opartej na nakładach, w zależności od tego, która zapewni bardziej rzetelny pomiar.

W przypadku, gdy zobowiązanie do wykonania świadczenia zostało spełnione, formalnie uzgodnione i zafakturowane lub został zaksięgowany dokument wewnętrzny, na podstawie którego ma nastąpić płatność, ujmuje się:

- przychód – jeżeli dotyczy okresu sprawozdawczego,
- pozycję zobowiązań z tytułu umów z klientami – jeżeli przychód dotyczy przyszłych okresów sprawozdawczych.

Jeżeli Spółka ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Spółkę, Spółka ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyrzoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje klientowi lub jednostce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi.

Spółka nie koryguje przyrzonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

3.5.4. Koszty

Do kosztów (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się koszty, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego. W szczególności są to koszty pozyskania zasobów, ich przetworzenia i dystrybucji, które w pełni podlegają kontroli Spółki.

3.5.4.1. Koszt własny sprzedaży

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług oraz odpisy wartości zapasów do ich cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania.

3.5.4.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszty handlowe, koszty reklamy i promocji oraz koszty dystrybucji.

3.5.4.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką jako całością.

3.5.5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są pośrednio związane z działalnością operacyjną i mają charakter incydentalny.

Do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- zyski/straty ze sprzedaży i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych,
- nadwyżki/niedobory składników majątku,
- opłaty sądowe,
- kary umowne oraz grzywny pieniężne,

- kary za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- nieodpłatne przekazania pieniężnych i rzeczowych składników majątku,
- rozliczenie dotacji do aktywów
- nadwyżki otrzymanych dotacji ponad wartość odpowiednich kosztów,
- nieodpłatnie otrzymane składniki majątkowe,
- utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania,
- odszkodowania,
- odpisanie środków trwałych w budowie, które nie dały zamierzonego efektu gospodarczego,
- koszty egzekucji należności i zobowiązań,
- skutki wyceny nieruchomości inwestycyjnych

3.5.6. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe są związane z operacjami finansowymi, w tym z pozyskaniem źródeł finansowania oraz z ich obsługą. Do przychodów/kosztów z operacji finansowych zalicza się w szczególności:

- zyski/straty ze sprzedaży udziałów, akcji zaklasyfikowanych jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zyski ze sprzedaży dłużnych papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie i w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- otrzymane dywidendy,
- odsetki z oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych, lokat terminowych i udzielonych pożyczek,
- odsetki od obligacji własnych i innych papierów wartościowych, odsetki z tytułu leasingu, prowizji od kredytów, pożyczek, gwarancji,
- odsetki i inne koszty o podobnym charakterze naliczone od tworzonych rezerw (w tym aktuarialnych),
- wzrost/utrata wartości aktywów finansowych, takich jak akcje, papiery wartościowe,
- nadwyżki dodatnich/ujemnych różnic kursowych,
- zysk lub strata z tytułu modyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych,

3.5.7. (Strata)/ Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych

Do pozycji (Strata)/ odwrócenia straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych zalicza się w szczególności:

- Straty z tytułu utraty wartości należności handlowych,
- Straty z tytułu utraty wartości odsetek od należności handlowych,
- Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych,
- Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości odsetek od należności handlowych,
- Straty z tytułu utraty wartości udzielonych pożyczek,
- Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości udzielonych pożyczek,

3.5.8. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczoney.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres i ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony lub należność, jeśli kwota dotychczas zapłaconą z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe i nie podlegają dyskontowaniu oraz podlegają kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli istnieje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat ujmowanych kwot.

W zakresie dotyczącym operacji rozliczanych bezpośrednio z kapitałem własnym aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w kapitale własnym.

3.5.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są to aktywa:

- wykorzystywane w procesach produkcyjnych, przy dostawach towarów, świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie leasingu lub w celach administracyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane dłużej niż jeden okres (jeden rok sprawozdawczy lub cykl operacyjny, jeżeli trwa on dłużej niż jeden rok sprawozdawczy).

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa) jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się począwszy od chwili, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania z uwzględnieniem wartości końcowej.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową.

Poszczególne części składowe rzeczowych aktywów trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego składnika rzeczowych aktywów trwałych, amortyzowane są oddzielnie, zgodnie z okresem ich użytkowania.

Stosowane są następujące typowe okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki i budowle	10–40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4–35 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2–20 lat

Metodę amortyzacji, wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, korekt odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w okresach następnych (prospektywnie).

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów są zaliczane do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane zgodnie z okresem ich użytkowania. Z kolei, koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Rzeczowe aktywa trwałe podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości, jeżeli zaistniały okoliczności bądź zaszły zmiany, które wskazują na to, że wartość księgowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

3.5.10. Nieruchomości inwestycyjne

Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Po początkowym ujęciu, Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej stosując metody porównawczą lub dochodową w zależności od charakteru inwestycji.

Metodę porównawczą stosuje się przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie możliwej do uzyskania na rynku za nieruchomość o podobnym charakterze. W metodzie dochodowej obliczenia przeprowadza się przy użyciu techniki dyskontowania strumieni pieniężnych. W analizie dla najbardziej istotnych pozycji stosuje się 5-letni oraz 10-letni okres prognozy. Do dyskontowania stosuje się stopę dyskonta:

- odzwierciedlającą wymaganą przez nabywców nieruchomości relację pomiędzy rocznym dochodem uzyskiwanym z nieruchomości a nakładami, jakie należy ponieść na ich zakup oraz
- odzwierciedlającą wymagany przez nabywców poziom ryzyka związany z przepływami z nieruchomości, w relacji do innych alternatywnych inwestycji na rynku kapitałowym.

Prognozy zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych dla wycenianych obiektów uwzględniają warunki zawarte we wszystkich umowach najmu oraz dowody zewnętrzne, takie jak aktualne rynkowe stawki najmu podobnych obiektów, podobnie zlokalizowanych, będących w porównywalnym stanie technicznym i standardzie oraz służące podobnym celom.

3.5.11. Wartości niematerialne oraz wartość firmy

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nieposiadające postaci fizycznej.

Składnik aktywów jest możliwy do zidentyfikowania, jeżeli:

- jest możliwy do wyodrębnienia, tzn. można go wyodrębnić lub oddzielić od Spółki i sprzedać, przenieść, udzielić na niego licencji, wynająć lub wymienić, osobno albo razem z odnośną umową, innym możliwym do zidentyfikowania składnikiem aktywów lub zobowiązaniem niezależnie od tego, czy Spółka zamierza tak uczynić lub
- powstaje na skutek praw wynikających z umowy lub z innych tytułów prawnych, niezależnie od tego, czy prawa te można przenieść lub oddzielić od Spółki lub od innych praw i obowiązków.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów, oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi Spółka powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez Spółkę – jego użyteczność,
- dostępność stosowanych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Spółka kwalifikuje jako wartości niematerialne te składniki aktywów, których okres planowanego użytkowania jest dłuższy niż 12 miesięcy.

Jeżeli składnik nie spełnia kryteriów definicyjnych składnika wartości niematerialnych, nakłady na jego nabycie lub wytworzenie przez Spółkę we własnym zakresie są ujmowane jako koszt w momencie ich poniesienia. Jeśli dany składnik został przejęty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, stanowi on część wartości firmy ujmowanej na dzień przejęcia.

Składnik aktywów niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania.

Typowe okresy użytkowania wartości niematerialnych wynoszą od 2 do 15 lat dla licencji, praw do patentów oraz podobnych wartości i od 2 do 10 lat dla oprogramowania.

Metodę amortyzacji oraz okres użytkowania składnika wartości niematerialnych weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku. W przypadku wystąpienia takiej konieczności, korekt odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w okresach następnych (prospektywnie).

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Ponadto, w każdym okresie sprawozdawczym, należy dokonać weryfikacji czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialnych ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

Wartość firmy

Na dzień połączenia jednostek gospodarczych wartość firmy podlega przypisaniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tzw. CGU – cash generating unit) jednostki przejmującej, które zgodnie z oczekiwaniami, mają odnieść korzyści z tytułu synergii uzyskanej w wyniku takiego połączenia.

Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w jednostce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- nie może być większy niż segment operacyjny przed agregacją określony zgodnie z paragrafem 5 MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Po połączeniu, jednostka przejmująca wycenia wartość firmy w kwocie ustalonej na dzień przejęcia pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy poddaje się testom na utratę wartości corocznie, a także gdy wystąpią przesłanki wskazujące na utratę jego wartości.

3.5.12. Leasing

3.5.12.1. Spółka jako leasingobiorca

Prawa wynikające z umów leasingu, najmu, dzierżawy oraz innych umów, które spełniają definicję leasingu zgodnie z wymogami MSSF 16 są ujmowane jako aktywa z tytułu praw do użytkowania bazowych składników aktywów w ramach aktywów trwałych oraz drugostronnie jako zobowiązania z tytułu leasingu.

Początkowe ujęcie i wycena

Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w dacie rozpoczęcia leasingu.

W dacie rozpoczęcia Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania obejmuje:

- a) kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- b) wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- c) wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Spółkę oraz
- d) szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Spółkę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów.

Opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują:

- stałe opłaty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Spółka skorzysta z opcji kupna,
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, chyba że można z wystarczającą pewnością założyć, że Spółka nie skorzysta z opcji wypowiedzenia.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku wyników w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia, zobowiązanie z tytułu leasingu jest wyceniane w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, zdyskontowanych z zastosowaniem krańcowych stóp procentowych leasingobiorcy.

Spółka nie dyskontuje zobowiązań z tytułu leasingu przy użyciu stóp procentowych leasingu, gdyż dla celów określenia tej stopy wymagane byłoby informacje na temat niegwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu jak również bezpośrednich kosztów poniesionych przez leasingodawcę, czyli informacji, które mogą być znane tylko leasingodawcy.

Ustalenie krańcowej stopy leasingobiorcy

Krańcowe stopy procentowe zostały określone jako suma:

- a) stopy wolnej od ryzyka (risk free rate), wyznaczonej na bazie IRS (Interest Rate Swap) zgodnie z okresem zapadalności stopy dyskonta i odpowiedniej stopy bazowej dla danej waluty, oraz
- b) premii za ryzyko kredytowe Spółki w oparciu o marżę kredytową.

Późniejsza wycena

Po dacie rozpoczęcia Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania stosując model kosztu.

W celu zastosowania modelu kosztu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania według kosztu:

- a) pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, oraz
- b) skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu nieskutkującej koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Po dacie rozpoczęcia Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- a) zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- b) zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- c) zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Spółka aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu z powodu ponownej oceny gdy zaistnieje zmiana w przyszłych opłatach leasingowych wynikająca ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia opłat (np. zmieni się opłata w prawie

wieczystego użytkowania), gdy zmieni się kwota, której zapłaty Spółka oczekuje w ramach gwarantowanej wartości końcowej lub jeżeli Spółka zmieni ocenę prawdopodobieństwa skorzystania z opcji kupna, przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu. Aktualizacja zobowiązania z tytułu leasingu koryguje również wartość składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania. Jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu praw do użytkowania została zmniejszona do zera, dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Spółka ujmuje w zysku lub stracie.

Amortyzacja

Aktywa z tytułu praw do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Spółka posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Szacowany okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych.

Spółka posiada umowy leasingu dotyczące głównie:

- a) Gruntów, w tym:
  - praw wieczystego użytkowania gruntów zawartych na czas określony do 99 lat,
  - gruntów pod stacje paliw i miejsca obsługi podróżnych zawartych na czas określony do 30 lat.
- b) Budynków i budowli, w tym stacji paliw, zbiorników magazynowych, powierzchni biurowych zawartych na czas określony do 30 lat.
- c) Środków transportu i pozostałych, w tym:
  - samochodów osobowych zawartych na czas określony do 3 lat,

Utrata wartości

Spółka stosuje MSR 36 Utrata wartości aktywów w celu określenia czy składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania utracił wartość oraz w celu ujęcia jakiegokolwiek zidentyfikowanej straty z tytułu utraty wartości.

Wyłączenia, uproszczenia i praktyczne rozwiązania w zakresie zastosowania MSSF 16

Wyłączenia

Spółka nie stosuje MSSF 16 do umów leasingu lub podobnych dotyczących aktywów niematerialnych.

Uproszczenia i praktyczne rozwiązania

Leasing krótkoterminowy

Spółka stosuje praktyczne rozwiązanie dla wszystkich klas aktywów w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego, które charakteryzują się maksymalnym możliwym okresem trwania umów, włączając opcje ich odnowienia, o długości do 12 miesięcy.

Uproszczenia dotyczące tych umów polegają na rozliczaniu opłat leasingowych jako kosztów:

- metodą liniową, przez okres trwania umowy leasingu, lub
- inną systematyczną metodą, jeżeli lepiej odzwierciedla ona sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez korzystającego.

Leasing przedmiotów o niskiej wartości

Spółka nie stosuje ogólnych zasad ujmowania, wyceny i prezentacji zawartych w MSSF 16 do umów leasingu, których przedmiot ma niską wartość.

Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 USD lub ekwiwalentu w innej walucie według średniego kursu zamknięcia NBP na moment początkowego ujęcia dla każdej zawieranej umowy leasingu.

Uproszczenia dotyczące tych umów polegają na rozliczaniu opłat leasingowych jako kosztów:

- metodą liniową, przez okres trwania umowy leasingu, lub
- inną systematyczną metodą, jeżeli lepiej odzwierciedla ona sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez korzystającego.

Przedmiot umowy leasingu nie może być zaliczany do przedmiotów o niskiej wartości, jeżeli z jego charakteru wynika, że nowy (nieużywany) składnik aktywów ma zazwyczaj wysoką wartość. Jako przedmioty o niskiej wartości Spółka ujmuje np.: butle z gazem technicznym, ekspresy do kawy, inne małe elementy wyposażenia.

Bazowy składnik aktywów może mieć niską wartość tylko wtedy, gdy:

- a) Spółka może odnosić korzyści z użytkowania samego bazowego składnika aktywów lub wraz z innymi zasobami, które są dla niej łatwo dostępne, oraz
- b) bazowy składnik aktywów nie jest w dużym stopniu zależny od innych aktywów ani nie jest z nimi w dużym stopniu powiązany.

Jeżeli Spółka przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania składnika aktywów w subleasing, wówczas główny leasing nie kwalifikuje się jako leasing składnika aktywów o niskiej wartości.

Ustalenie okresu leasingu: umowy na czas nieokreślony

Ustalając okres leasingu dla umów na czas nieokreślony Spółka ustala okres leasingu, w którym wypowiedzenie umowy nie będzie uzasadnione, dokonując profesjonalnego osądu i uwzględniając, między innymi:

- poniesione nakłady w związku z daną umową lub
- potencjalne koszty związane z wypowiedzeniem umowy leasingu, w tym koszty pozyskania nowej umowy leasingu takie jak koszty negocjacji, koszty relokacji, koszty zidentyfikowania innego bazowego składnika aktywów odpowiadającego potrzebom leasingobiorcy, koszty zintegrowania nowego składnika aktywów z działalnością Spółki lub kary za wypowiedzenie i podobne koszty, w tym koszty związane ze zwrotem bazowego składnika aktywów w stanie określonym w umowie lub na miejsce wskazane w umowie lub
- istniejące plany biznesowe oraz inne istniejące umowy uzasadniające wykorzystanie leasingowanego przedmiotu w danym okresie.

W przypadku gdy koszty związane z wypowiedzeniem umowy leasingu są istotne, przyjmuje się okres leasingu równy przyjętemu okresowi amortyzacji podobnego środka trwałego o parametrach zbliżonych do przedmiotu leasingu.

W przypadku gdy poniesione nakłady w związku z daną umową są istotne, przyjmuje się okres leasingu równy oczekiwanemu okresowi czerpania korzyści ekonomicznych z tytułu wykorzystywania poniesionych nakładów.

Wartość poniesionych nakładów stanowi odrębny składnik aktywów od aktywa z tytułu praw do użytkowania.

Wydzielanie komponentów nieleasingowych

Z umów, które zawierają komponenty leasingowe i nieleasingowe, Spółka dla wszystkich klas aktywów wydziela i ujmuje odrębnie komponenty nieleasingowe np. serwis składników aktywów stanowiących przedmiot umowy i alokuje odpowiednio wynagrodzenie na bazie warunków umowy, chyba że elementy nieleasingowe są uznane za nieistotne w kontekście całej umowy.

3.5.12.2. Spółka jako leasingodawca

Gdy Spółka występuje jako leasingodawca, w dniu rozpoczęcia klasyfikuje leasing jako leasing finansowy lub operacyjny. Spółka, w celu dokonania ww. klasyfikacji, dokonuje oceny czy następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów na leasingobiorcę. Jeżeli ma miejsce przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści, leasing zostaje zaklasyfikowany jako leasing finansowy, w odwrotnej sytuacji – jako leasing operacyjny. Ustalenie czy następuje przekazanie ryzyka i korzyści zależy od oceny istoty treści ekonomicznej transakcji.

W ramach oceny klasyfikacji leasingu Spółka rozważa pewne sytuacje, takie jak na przykład czy ma miejsce przeniesienie na leasingobiorcę własności danego składnika przed końcem okresu leasingu czy jaki jest stosunek okresu leasingu do ekonomicznego okresu użytkowania bazowego składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu.

Jeżeli umowa zawiera elementy leasingowe i nieleasingowe, Spółka alokuje wynagrodzenie w umowie do każdego elementu stosując MSSF 15.

W dacie rozpoczęcia leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

W dacie rozpoczęcia, opłaty leasingowe uwzględnione w wycenie inwestycji leasingowej netto obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które nie są otrzymane w dacie rozpoczęcia:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe), pomniejszone o zachęty leasingowe przypadające do zapłaty,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- wszelkie gwarantowane wartości końcowe udzielone leasingodawcy przez leasingobiorcę, podmiot powiązany z leasingobiorcą lub niezależną osobę trzecią zdolną finansowo do wywiązania się ze swoich zobowiązań w ramach tej gwarancji,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Spółka skorzysta z tej opcji oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Spółka może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Jeżeli Spółka oddała do używania innej jednostce składnik aktywów na podstawie umowy leasingu finansowego, wartość bieżąca opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej jest prezentowana jako należności, z podziałem na część krótkoterminową i długoterminową. Dyskontowanie opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej odbywa się poprzez zastosowanie stopy procentowej leasingu, tj. stopy procentowej, która powoduje, że wartość bieżąca:

- opłat leasingowych oraz
- niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie:
  - wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz
  - wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez leasingodawcę.

Aktywa oddawane przez Spółkę innym podmiotom do użytkowania na podstawie umowy leasingu operacyjnego zaliczane są do aktywów Spółki. Opłaty leasingowe z tytułu leasingów operacyjnych są ujmowane liniowo przez okres leasingu jako przychody ze sprzedaży produktów i usług.

Zasady ustalania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów będących przedmiotem leasingu finansowego są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących własnością Spółki.

3.5.13. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są to odsetki oraz inne koszty ponoszone przez Spółkę w związku z pożyczaniem środków finansowych.

Koszty finansowania zewnętrznego składają się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSSF 9 Instrumenty finansowe;
- odsetek w odniesieniu do zobowiązań z tytułu leasingów ujmowanych zgodnie z MSSF 16 Leasing, oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu. Górną granicą dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez Spółkę kosztów finansowania zewnętrznego.

Rozpoczęcie aktywowania kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej może mieć miejsce, kiedy spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:

- ponoszone są nakłady inwestycyjne,
- ponoszone są koszty związane z obsługą zadłużenia,
- dokonywane są czynności związane z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

Zaprzestanie aktywowania ma miejsce, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania składnika do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone. Konieczność dodatkowych prac administracyjnych, wykończeniowych, przeróbek na życzenie kupującego lub użytkownika nie stanowią podstawy do dalszego aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego.

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

3.5.14. Inwestycje w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych, jednostkach współkontrolowanych i jednostkach stowarzyszonych, niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź niewchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży zgodnie z MSSF 5), ujmują się w cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów dotyczących utraty wartości.

Dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmują się w udziałach i akcjach w jednostce przekazującej dopłatę i traktuje się jako inwestycje.

Dopłaty zwrotne do kapitału ujmują się początkowo w wartości godziwej w należnościach krótkoterminowych lub długoterminowych w zależności od terminu zwrotu, tj. do 12 miesięcy – jako należności krótkoterminowe lub powyżej 12 miesięcy jako należności długoterminowe. Utworzenie i odwołanie odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów prezentowane jest w działalności finansowej.

3.5.15. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Spółka poddaje ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości oraz szacuje wartość odzyskiwalną rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, aktywów z tytułu praw do użytkowania oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zgodnie z MSR 36.

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości lub odwołanie odpisu aktualizującego któregoś ze składników aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne (CGU). W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów lub CGU poprzez ustalenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub wartości użytkowej z zastosowaniem właściwej stopy dyskonta, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia jest ceną, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny, po potrąceniu kosztów zbycia.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub CGU.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych, grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (CGU).

Do ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

Jeżeli zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości ustalonej na koniec okresu sprawozdawczego składnika aktywów, przeprowadza się testy sprawdzające pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Testy sprawdzające są przeprowadzane raz w roku także w odniesieniu do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie używania oraz w stosunku do wartości firmy.

Jeżeli wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas jego wartość księgową netto obniża się do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości powodując ujęcie kosztów w wyniku finansowym.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje się weryfikacji, czy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujęty w okresach poprzednich nie powinien zostać częściowo lub w całości odwołany. Przesłanki wskazujące na konieczność odwołania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w dużej mierze odzwierciedlają przesłanki utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresach poprzednich. Odwołanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów, z wyjątkiem wartości firmy, ujmuje się niezwłocznie jako przychód.

3.5.16. Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku podstawowej działalności gospodarczej,
- mające postać materiałów, przeznaczonych do zużycia w trakcie świadczenia usług.

Zapasy, w tym zapasy obowiązkowe są to produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na moment początkowego ujęcia według kosztu wytworzenia, natomiast na koniec okresu sprawozdawczego według kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Wartość netto możliwa do uzyskania jest to cena sprzedaży ustalona w toku podstawowej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów, półproduktów i produktów w toku przypadających na okres ich wytworzenia. Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji. Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego według kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Rozchody produktów, półproduktów i produktów w toku ujmują się według średnioważonych kosztów ich wytworzenia.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania produktów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

Towary i materiały wycenia się na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia natomiast na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia czy też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się według cen średnioważonych nabycia.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji zapasów przeprowadza się na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego. Przeocenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy, które utraciły swoje cechy użytkowe, przydatność lub spadły ich ceny sprzedaży.

Na koniec każdego kwartału, dokonuje się porównania cen nabycia zapasów (średnia cena nabycia dla danej grupy zapasów) lub kosztów wytworzenia zapasów (średni koszt wytworzenia dla danej grupy zapasów) z ich wartością netto możliwą do uzyskania, którą stanowi szacunkowa cena sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o szacowane koszty przygotowania sprzedaży i szacunkowe koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie własnym sprzedaży.

Rozchody zapasów ujmuje się według cen średnioważonych nabycia lub kosztów ich wytworzenia.

3.5.17. Należności

Należności, z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług, wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, a następnie według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania, ujmuje się początkowo w ich cenie transakcyjnej. Po początkowym ujęciu należności te, wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności tworzone są w powiązaniu z okresem przeterminowania należności na bazie wskaźników oszacowanych przy wykorzystaniu historycznych danych w zakresie spłacalności należności oraz odzysków z należności od kontrahentów. Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych poprzez zarządcą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności.

Utworzenie i odwrócenie odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej dla należności głównych ujmowane jest pod pozostałymi przychodami/kosztami operacyjnymi w linii (strata)/odwrócenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych oraz dla odsetek za nieterminową płatność pod przychodami/kosztami finansowymi w linii (strata)/odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych.

3.5.18. Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło).

3.5.19. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem aktywów finansowych) wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

W przypadku wzrostu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży w okresie późniejszym ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

3.5.20. Kapitał własny

3.5.20.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

3.5.20.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji. Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu Spółki lub podwyższeniu kapitału podstawowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część ujmuje się w wyniku finansowym.

3.5.20.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje wycenę pozycji zgodnie z przyjętymi w Spółce zasadami, w tym w szczególności:

- dodatnie różnice pomiędzy wartością księgową netto a wartością godziwą nieruchomości inwestycyjnych na dzień ich przekwalifikowania z nieruchomości zajmowanych przez Spółkę do nieruchomości inwestycyjnych oraz ich późniejsze zmniejszenia,
- zmiany wartości godziwej dłużnych i kapitałowych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

3.5.20.4. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- kapitał zapasowy tworzony z podziału zysków i wykorzystywany zgodnie z Ustawą Kodeks Spółek Handlowych,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- zysk/stratę bieżącego okresu sprawozdawczego,
- skutki błędów (zyski/straty) poprzednich okresów,
- skutki zmian zasad rachunkowości,
- kapitał rezerwowy z tytułu dopłat do kapitału,
- zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- kapitał wynikający z połączenia jednostek pod wspólną kontrolą,
- pozostałe kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa,
- korekty z tytułu wdrożenia MSSF.

3.5.21. Zobowiązania

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej powiększonej w przypadku zobowiązania finansowego niekwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

3.5.21.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Mimo iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

3.5.22. Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku obecnego na koniec okresu sprawozdawczego.

Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Odwrócenie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu ujmuje się w ciężar kosztów finansowych przy zastosowaniu metody dyskontowania.

Rezerwy tworzy się m.in. na:

- świadczenia po okresie zatrudnienia,
- ryzyko gospodarcze,
- koszty programów osłonowych,

Rezerw nie tworzy się na przyszłe straty operacyjne.

3.5.22.1. Świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo odpraw emerytalnych i rentowych wypłacanych w momencie przejścia na emeryturę lub rentę.

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Rezerwy są szacowane przez niezależnego aktuarium i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia i planowanego wzrostu wynagrodzeń. Ujęte rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy. Zyski i straty aktuarialne od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmuje się w składnikach innych całkowitych dochodów, a od pozostałych świadczeń pracowniczych ujmuje się w wyniku finansowym. Odsetki naliczone od tworzonej rezerwy na świadczenia pracownicze księguje się w koszty finansowe.

3.5.22.2. Koszty programów osłonowych

Rezerwa z tytułu kosztów programów osłonowych (w ramach restrukturyzacji) jest tworzona, gdy Spółka rozpoczęła wdrażanie planu restrukturyzacji lub ogłosiła główne elementy planu restrukturyzacji stronom, na które restrukturyzacja wywrze wpływ, i uczyniła to w sposób na tyle szczegółowy, aby obudzić w nich uzasadnione oczekiwanie, że restrukturyzacja zostanie przeprowadzona. Przy wycenie rezerwy na restrukturyzację uwzględnia się wyłącznie bezpośrednie koszty wynikające z restrukturyzacji, np. zwolnień pracowników (odprawy i odszkodowania), rozwiązania umów dzierżawy, najmu, leasingu, demontażu majątku.

3.5.22.3. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych informacji, w tym opinii niezależnych ekspertów. Spółka tworzy rezerwy, jeżeli na podstawie takich dowodów występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest bardziej prawdopodobne niż jego brak.

Jeżeli występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest mało prawdopodobne, Spółka ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne jest znikoma.

3.5.23. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Spółka dokonała wyboru prezentacji w ramach sprawozdania z przepływów pieniężnych i stosuje następujące zasady:

- przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wykazuje metodą pośrednią,
- składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame,
- otrzymane dywidendy wykazuje w przepływach z działalności inwestycyjnej,
- wypłacone dywidendy wykazuje w przepływach z działalności finansowej,
- otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek, obligacji oraz systemu koncentracji środków finansowych (cash pool) wykazuje w przepływach z działalności inwestycyjnej, pozostałe otrzymane odsetki wykazuje w przepływach z działalności operacyjnej,
- zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, cash pool, wyemitowanych obligacji oraz leasingu wykazuje w przepływach z działalności finansowej, pozostałe zapłacone odsetki wykazuje w przepływach z działalności operacyjnej,

3.5.24. Instrumenty finansowe

Instrument finansowy jest to każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

Instrumenty pochodne na zakup aktywów niefinansowych, które są zawierane i utrzymywane z zamiarem rozliczenia tych transakcji poprzez fizyczną dostawę aktywów w celu ich wykorzystania na potrzeby własne Spółki, nie podlegają wycenie na dzień bilansowy.

3.5.24.1. Ujmowanie i wyłączenie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Spółka ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Spółka ujmuje standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych na dzień zawarcia transakcji.

Spółka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych albo
- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło tzn., kiedy obowiązek określony w umowie został:

- wypełniony lub
- umorzony lub
- wygasł.

3.5.24.2. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według wartości godziwej, powiększonej lub pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Spółka kwalifikuje dłużne aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

3.5.24.2.1. Wycena aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w zamortyzowanym koszcie jest składnik aktywów finansowych, który spełnia oba wymienione poniżej warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych (Model 1),
- warunki umowne dają prawo do otrzymania w określonych datach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie kapitał i odsetki od kapitału (tzn. składnik aktywów zdał test umownych przepływów pieniężnych (test SPPI)).

Spółka do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, aktywa te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe.

Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Spółka stosuje uproszczone metody wyceny aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności nie jest długi. Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których

Spółka stosuje uproszczenia, są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie wymaganej zapłaty, a w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

3.5.28.2.3. Wycena aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych, który nie jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, ani w wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub (wyłącznie dla składników aktywów finansowych będących instrumentami dłużnymi), jeżeli został wyznaczony przez Spółkę przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się również instrumenty pochodne będące aktywami, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Składnik aktywów finansowych może zostać nieodwracalnie wyznaczony przez Spółkę na moment początkowego ujęcia, jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy tylko wówczas, gdy kwalifikacja taka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określanej również, jako „niedopasowanie księgowo”), która powstałaby, gdyby przyjęto inny sposób wyceny tych aktywów finansowych lub inny sposób ujęcia związanych z nimi zysków lub strat.

Spółka wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się zgodnie z opisem w pkt 3.5.30 – Ustalanie wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały. Zyski lub straty wynikające z wyceny pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują również przychody z tytułu odsetek i dywidendy.

W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w wyniku finansowym.

3.5.24.2.2. Wycena zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Spółka klasyfikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Spółka wycenia zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi, Spółka stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań finansowych, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Zobowiązania finansowe, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie późniejszym, w tym na koniec okresu sprawozdawczego, w kwocie wymagającej zapłaty.

3.5.24.3. Utrata wartości aktywów finansowych

Spółka ujmuje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na składnikach aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (z wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe). Oczekiwane straty kredytowe są to straty kredytowe (ang. Expected Credit Loss - ECL) ważne prawdopodobieństwem wystąpienia niewykonania zobowiązania. Spółka stosuje model uproszczony wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości.

Model uproszczony jest stosowany przez Spółkę dla należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności.

W modelu uproszczonym Spółka nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu.

W szczególności, za zdarzenie niewypłacalności Spółka uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje macierz rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności oraz odzysków z należności od kontrahentów.

Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności.

Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Skalkulowaną, na moment początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych, oczekiwaną utratę wartości oraz każde kolejne zwiększenie oczekiwanej straty kredytowej, bez względu na etap, w którym odpis jest kalkulowany, ujmują się w wyniku finansowym.

3.5.25. Ustalanie wartości godziwej

W momencie początkowego ujęcia, ceną transakcyjną nabytego składnika aktywów lub zaciągniętego zobowiązania w ramach transakcji wymiany tego składnika aktywów lub zobowiązania jest cena zapłacona za nabycie składnika aktywów lub otrzymana za zaciągnięcie zobowiązania (cena wejścia). Wartością godziwą składnika aktywów lub zobowiązania jest cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono za przeniesienie zobowiązania (cena wyjścia).

W przypadku, gdy w momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązanie według wartości godziwej, która różni się od ceny transakcji, różnicę ujmują się w wyniku finansowym.

Ustalenie wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania lub
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

W przypadku braku bezpośrednio obserwowanych danych wejściowych, tj. cen notowanych (nieskorygowanych) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny, wartość godziwą ustala się w oparciu o skorygowane bezpośrednio obserwowalne dane wejściowe.

Skorygowane dane wejściowe obejmują:

- ceny podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach aktywnych;
- ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań notowane na rynkach, które nie są aktywne;
- dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązania;
- dane wejściowe potwierdzone przez rynek tj. dane wywodzące się głównie z obserwowalnych danych rynkowych lub potwierdzone przez takie dane poprzez korelację lub w inny sposób.

W przypadku, gdy obserwowalne (pośrednio lub bezpośrednio) dane wejściowe są niedostępne, wartość godziwą ustala się na podstawie opracowanych przez Spółkę nieobserwowalnych danych wejściowych przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny, takich jak podejście dochodowe lub podejście rynkowe.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność Spółki do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie danego składnika aktywów.

Wartość godziwa zobowiązania odzwierciedla skutek ryzyka niewykonania świadczenia. Ryzyko niewykonania świadczenia obejmuje własne ryzyko kredytowe Spółki, lecz nie musi się do niego ograniczać. Wyceniając wartość godziwą zobowiązania, Spółka uwzględnia skutek swojego ryzyka kredytowego (zdolności kredytowej) i wszystkie inne czynniki, które mogłyby mieć wpływ na prawdopodobieństwo, że obowiązek nie zostanie wypełniony.

Spółka wykorzystuje w maksymalnym stopniu obserwowalne dane wejściowe i w minimalnym stopniu uwzględnia nieobserwowalne dane wejściowe, aby osiągnąć cel wyceny wartości godziwej, którym jest oszacowanie ceny, która zostałaby osiągnięta w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach przeniesienia zobowiązania lub instrumentu kapitałowego między uczestnikami rynku na dzień wyceny i w aktualnych warunkach rynkowych.

W przypadkach, gdy dane wejściowe stosowane do wyceny wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania mogą zostać sklasyfikowane na różnych poziomach hierarchii wartości godziwej, wycena wartości godziwej zostaje sklasyfikowana w całości na tym samym poziomie hierarchii wartości godziwej jako dane wejściowe z najniższego poziomu, który jest znaczący dla całej wyceny.

3.5.26. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów jest możliwym składnikiem aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywa warunkowe nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia dochodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty. Jeżeli jednak wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz, jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacuje ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy zaistniały bieg wydarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny przychód ujmuje się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeśli wpływ korzyści ekonomicznych stał się prawdopodobny, Spółka ujawnia informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstał na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

3.5.27. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego są to zdarzenia, zarówno korzystne, jak i niekorzystne, które mają miejsce pomiędzy dniem sprawozdawczym a datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji. Można wyróżnić dwa rodzaje tych zdarzeń:

- zdarzenia, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym wymagające dokonania korekt), oraz
- zdarzenia, które wskazują na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym niewymagające dokonania korekt).

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania profesjonalnych osądów oraz szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

W istotnych kwestiach Zarząd dokonując osądów, szacunków czy też przyjmując założenia może opierać się na opiniach niezależnych ekspertów.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Ich zmiany są ujmowane w okresie, w którym zostały dokonane, jeżeli dotyczą wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych. Faktyczna wartość może się różnić od wartości szacunkowej.

4.1. Profesjonalny osąd

Znaczące subiektywne oceny dotyczące terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia oraz ceny transakcyjnej i kwoty przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia.

Ze względu na charakter zawartych umów z klientami, Spółka nie identyfikuje subiektywnych ocen, które w znaczący sposób wpływają na ustalenie kwot i terminów uzyskania przychodów z tytułu umów z klientami. Rabaty udzielane oraz otrzymywane ustalane są na podstawie danych historycznych z uwzględnieniem warunków kontraktowych oraz przewidywań co do wykonania umów, a szacunki nie odbiegają od ostatecznej rzeczywistej realizacji.

Znaczące subiektywne oceny dotyczące zobowiązań do wykonania świadczenia spełnianych w określonym momencie

Spółka rozpoznaje przychód z tytułu umowy z klientem w punkcie czasu w momencie, kiedy przekazuje klientowi kontrolę nad dobrem. Kontrola oznacza zdolność do bezpośredniego rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści. Spółka rozważa następujące czynniki świadczące o wykonaniu zobowiązania do wykonania świadczenia:

- bieżące prawo Spółki do zapłaty za składnik aktywów,
- przekazanie klientowi tytułu prawnego do składnika aktywów,
- przekazanie fizycznego posiadania aktywa klientowi,
- przekazanie klientowi istotnego ryzyka i istotnych korzyści,
- przyjęcie przez klienta składnika aktywów.

Spółka każdorazowo bierze pod uwagę wszystkie istotne fakty i okoliczności świadczące o przekazaniu kontroli klientowi. Spółka, biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki określa, kiedy nastąpiło przeniesienie kontroli nad składnikiem aktywów.

Ustalenie okresu leasingu

Przy ustalaniu okresu leasingu, Spółka rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nieskorzystania z opcji wypowiedzenia. Spółka dokonuje również profesjonalnego osądu do ustalenia okresu egzekwowalności umowy (okresu leasingu, w którym wypowiedzenie umowy nie będzie uzasadnione) w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony. Ocena okresu leasingu przeprowadzana jest na dzień rozpoczęcia leasingu. Ponowna ocena jest dokonywana w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, które leasingobiorca kontroluje, wpływających na tę ocenę.

Instrumenty finansowe

Zarząd dokonuje osądu w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych, oceny charakteru i zakresu ryzyka związanego z instrumentami finansowymi oraz zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Instrumenty finansowe klasyfikuje się do poszczególnych kategorii w zależności od celu ich nabycia oraz charakteru nabywanych walorów.

4.2. Szacunki

Metody, dane wejściowe i założenia stosowane w ramach umów z klientami

Do oszacowania wynagrodzenia zmiennego Spółka zdecydowała o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów z jednym progiem wartościowym oraz metodę wartości oczekiwanej lub metodę wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów, w których występuje więcej progów wartościowych, od których przyznawany jest klientowi rabat, zależnie od tego, która z nich lepiej określi wysokość wynagrodzenia.

W obowiązujących umowach nie występuje wynagrodzenie niegotówkowe oraz istotny element finansowania.

Ceny transakcyjne w występujących umowach z klientami nie podlegają ograniczeniom. Umowy obowiązujące w Spółce nie przewidują zwrotów wynagrodzenia i innych podobnych zobowiązań.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych na koniec każdego roku.

Okresy użytkowania składników aktywów z tytułu praw do użytkowania

Szacowany okres użytkowania aktywów z tytułu praw do użytkowania jest określany w ten sam sposób jak w przypadku rzeczowych aktywów trwałych. W związku z tym, że Spółka nie posiada informacji odnośnie stopy procentowej dla umów leasingowych, stosuje krańcową stopę procentową do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu, jaką Spółka musiałaby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki w danej walucie niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów z tytułu praw do użytkowania

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pojedynczych składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W ramach analizy wystąpienia przesłanek analizowane są zarówno czynniki zewnętrzne – w tym przede wszystkim otoczenie makroekonomiczne, jak również wewnętrzne – w tym decyzje strategiczne, aktualne projekcje finansowe i plany operacyjne. Wystąpienie przesłanki wskazującej na możliwość utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej.

Rezerwy

Tworzenie rezerw wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wpływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej wiarygodny szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku obecnego na koniec okresu sprawozdawczego. Rezerwy są tworzone, gdy prawdopodobieństwo wpływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest większe niż 50%.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, służący przeniesieniu nierozliczonej straty podatkowej i niewykorzystanej ulgi podatkowej, w zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, od którego można odpisać nierozliczone straty podatkowe i niewykorzystane ulgi podatkowe. Ocena tego prawdopodobieństwa dokonywana jest na podstawie planowanych budżetów osiągnięcia zakładanych dochodów podatkowych w kolejnych latach.

5. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Spółka nie sporządzała i nie publikowała danych finansowych za IV kwartał 2022 roku.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
6. Przychody ze sprzedaży

	2022	2021
Przychody z tytułu umów z klientami MSSF 15	799 607	891 879
	799 607	891 879
	2022	2021
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	113 582	96 104
<i>przychody z tytułu umów z klientami</i>	113 582	96 104
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	686 025	795 775
<i>przychody z tytułu umów z klientami</i>	686 025	795 775
Przychody ze sprzedaży, w tym:	799 607	891 879
<i>przychody z tytułu umów z klientami</i>	799 607	891 879

Przychody ze sprzedaży w 2022 roku wynosiły 799 607 tys. PLN i były niższe niż w roku poprzednim o 92 272 tys. PLN. Spadek przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów jest wynikiem kurczącej się sieci punktów detalicznych, tzw. PSD oraz zmniejszającego się rynku prasy tradycyjnej. Malejące przychody ze sprzedaży detalicznej kompensowane są poprzez wzrost sprzedaży usług kurierskich.

Podział przychodów z umów z klientami według kryteriów

Spółka dokonuje podziału przychodów z umów z klientami w podziale na rodzaj dobra lub usługi, region geograficzny, kryterium rodzaju umowy, czasu trwania umowy, momentu rozpoznania przychodu, ponieważ w ocenie Spółki umożliwia to w najlepszym stopniu na zapoznanie się z charakterem, kwotą, terminami uzyskania oraz niepewnością związaną z przychodami i przepływami pieniężnymi wynikającymi z umów z klientami.

Zobowiązania do wykonania świadczenia

Spółka w ramach zawieranych kontraktów, zobowiązuje się do dostarczenia na rzecz klientów głównie produktów oraz towarów w sieci detalicznej, dostawy i prenumeraty prasy, a także dystrybucji przesyłek kurierskich.

Ceny transakcyjne w występujących umowach z klientami nie podlegają ograniczeniom.

Nie występują umowy przewidujące istotne zwroty wynagrodzenia i inne podobne zobowiązania. Przychody ze sprzedaży prasy w przypadku sprzedaży hurtowej ujmują się w momencie wydania nakładu do dystrybutorów, a w przypadku sprzedaży detalicznej dla większości punktów/sieci są ujmowane na podstawie rozliczenia różnicy pomiędzy prasą dostarczoną a zwróconą. Faktura wystawiana jest na zrealizowaną sprzedaż prasy do klientów końcowych. Spółka nie identyfikuje przychodów, dla których otrzymanie zapłaty jest warunkowe i nie prezentuje w związku z tym pozycji Aktywa z tytułu umów z klientami.

Udzielone w ramach umów gwarancje są gwarancjami stanowiącymi zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną specyfikacją. Nie polegają one na świadczeniu oddzielnej usługi.

W Spółce występuje głównie sprzedaż z odroczonym terminem płatności, z wyłączeniem opłaconej prenumeraty, która będzie zrealizowana w przyszłości oraz bezpośredniej sprzedaży dystrybucji paczek, gdzie płatność jest dokonywana w chwili zamówienia. Dodatkowo w sprzedaży detalicznej ma miejsce sprzedaż gotówkowa. W umowach z klientami w większości stosowane są terminy płatności nieprzekraczające 30 dni.

Podział przychodów na kategorie uwzględniający istotne czynniki ekonomiczne mające wpływ na ich rozpoznanie

Poza podziałem przychodów wg asortymentu i według regionu geograficznego Spółka analizuje przychody w oparciu o rodzaj umowy, termin przekazania, okres obowiązywania i kanały sprzedaży.

W sprzedaży detalicznej momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia jest moment wydania dobra.

Przychody rozpoznawane w miarę upływu czasu dotyczą głównie sprzedaży prenumeraty.

W Spółce w większości okres obowiązywania umów jest krótkoterminowy.

	2022	2021
Przychody z tytułu umów z klientami		
Polska	758 440	864 514
Kraje UE	41 012	27 184
Pozostałe kraje poza UE	155	181
	799 607	891 879

Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług (struktura rzeczowa - rodzaje działalności)

	2022	2021
Usługa dzierżawy i najmu	1 311	1 768
Usługi promocji, dystrybucji i ekspozycji	9 379	13 225
Usługi działalności pomocniczej	10 250	11 215
Usługi reklamowe	5 519	5 466
Usługi kurierskie	78 098	54 091
Pozostałe usługi działalności pomocniczej	9 026	10 338
	113 582	96 104

Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów

	2022	2021
Sprzedaż hurtowa towarów:	168 026	217 956
- wydawnictwa	167 757	214 734
- towarów pozaprasowych	269	3 222
Sprzedaży prasy w prenumeracie	23 669	29 662
Sprzedaż detaliczna	489 764	543 967
Sprzedaż materiałów	4 440	3 560
Inne	126	629
	686 025	795 774

7. Koszty działalności operacyjnej
7.1. Koszt własny sprzedaży

	2022	2021
koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(79 330)	(41 471)
wartość sprzedanych towarów i materiałów	(559 002)	(654 470)
	(638 332)	(695 941)

7.2. Koszty według rodzaju

	2022	2021
Zużycie materiałów i energii	(16 225)	(12 154)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(559 002)	(654 470)
Usługi obce	(238 391)	(216 621)
Świadczenia pracownicze	(39 914)	(34 543)
Amortyzacja	(25 334)	(15 599)
Podatki i opłaty	(4 419)	(6 923)
Pozostałe	(3 140)	(3 637)
	(886 425)	(943 947)
Koszty sprzedaży	215 394	220 139
Koszty ogólnego zarządu	32 699	27 867
Koszt własny sprzedaży	(638 332)	(695 941)

7.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	2022	2021
wynagrodzenia	(32 736)	(28 590)
przyszłe świadczenia	-	-
ubezpieczenia społeczne	(5 724)	(4 799)
pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(1 454)	(1 154)
	(39 914)	(34 543)

8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

8.1. Pozostałe przychody operacyjne

	2022	2021
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	189	213
Odwrocenie rezerw	4 867	-
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i pozostałych składników majątku trwałego	788	-
Kary i odszkodowania	1 363	2 166
Pozostałe	1 599	4 207
	8 806	6 586

W 2022 roku pozostałe przychody operacyjne obejmują między innymi zwrot zasądzonych kosztów sądowych w kwocie 487 tys. PLN, utracone korzyści z zapłaconych not z tytułu niedoboru towarów w kwocie 581 tys. PLN oraz przychody z tytułu wpływu należności wcześniej umorzonych w kwocie 162 tys. PLN.

W 2021 roku pozostałe przychody operacyjne obejmują między innymi zwrot zasądzonych kosztów sądowych w kwocie 467 tys. PLN, utracone korzyści z zapłaconych not z tytułu niedoboru towarów w kwocie 880 tys. PLN, wpływ należności wcześniej umorzonych w kwocie 71 tys. PLN oraz wartość spisanych zobowiązań w kwocie 306 tys. PLN i otrzymaną darowiznę w kwocie 157 tys. PLN.

8.2. Pozostałe koszty operacyjne

	2022	2021
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(447)	-
Utworzenie rezerw	(569)	-
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i pozostałych składników majątku trwałego	-	(3 274)
Kary, szkody i odszkodowania	(1 418)	(1 028)
Pozostałe	(2 648)	(3 777)
	(5 082)	(8 079)

W 2022 roku pozostałe koszty operacyjne obejmują między innymi zasądzone koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego w kwocie 531 tys. PLN, szkody kradzieżowe w kwocie 1.406 tys. PLN.

W 2021 roku pozostałe koszty operacyjne obejmują między innymi zasądzone koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego w kwocie 544 tys. PLN, szkody kradzieżowe w kwocie 1.758 tys. PLN.

9. (Strata)/odwrocenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych

	2022	2021
Straty z tytułu utraty wartości należności handlowych	(3 857)	(4 383)
Straty z tytułu utraty wartości odsetek od należności handlowych	(36)	(34)
Odwrocenie straty z tytułu utraty wartości należności handlowych	3 225	3 545
Odwrocenie straty z tytułu utraty wartości odsetek od należności handlowych	50	50
	(618)	(822)

(Strata)/odwrocenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych zaprezentowane jest w:

- pozostałej działalności operacyjnej dotyczy utraty wartości należności handlowych;
- działalności finansowej dotyczy utraty wartości pożyczek oraz odsetek.

10. Przychody i koszty finansowe netto

	2022	2021
Odsetki obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	(3 895)	20 737
Odsetki z tytułu leasingu	(2 882)	(2 643)
Nadwyżka (ujemnych)/dodatnich różnic kursowych	(772)	27
Dywidendy	370	298
Aktualizacja wartości dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(19 162)
Pozostałe	(346)	(6 076)
	(7 525)	(6 819)

10.1. Przychody finansowe

	NOTA	2022	2021
Odsetki obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej		2 960	21 361
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych		-	27
Dywidendy		370	298
Pozostałe		-	97
		3 330	21 783

10.2. Koszty finansowe

		2022	2021
Odsetki obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej		(6 855)	(624)
Odsetki z tytułu leasingu		(2 882)	(2 643)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych		(772)	-
Aktualizacja wartości dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy		-	(19 162)
Pozostałe		(346)	(6 173)
		(10 855)	(28 602)

11. Podatek dochodowy

	2022	2021
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków lub strat		
podatek dochodowy bieżący	-	-
podatek odroczony	5 170	(187)
	5 170	(187)
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach		
Zyski i straty aktuarialne	(24)	-
	(24)	-
	5 146	(187)

11.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatku

	2022	2021
Zysk przed opodatkowaniem	(91 237)	(61 202)
Podatek dochodowy obliczony według obowiązującej stawki	-	-
Korekty dotyczące bieżącego i odroczonego podatku dochodowego z lat poprzednich	(5 170)	187
Podatek dochodowy	(5 170)	187
Efektywna stawka podatku	-	-

11.2. Podatek odroczony

	31/12/2021	Podatek odroczony ujęty w wyniku finansowym	Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	31/12/2022
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	2 687	1 796	(24)	4 458
Strata podatkowa	3 650	580	-	4 230
Pozostałe	423	(423)	-	-
Odpis aktualizujący aktywo z tytułu podatku odroczonego	(3 110)	3 110	-	-
	3 650	5 063	(24)	8 688
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego				
Różnice przejściowe dotyczące aktywów trwałych	4 251	(479)	-	3 772
Pozostałe	2 067	372	-	2 439
	6 318	(107)	-	6 211

	31/12/2020	Podatek odroczony ujęty w wyniku finansowym	Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	31/12/2021
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	7 632	(7 632)	-	-
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	16 378	(13 691)	-	2 687
Strata podatkowa	3 650	-	-	3 650
Pozostałe	829	(406)	-	423
Odpis aktualizujący aktywo z tytułu podatku odroczonego	(24 839)	21 729	-	(3 110)
	3 650	-	-	3 650
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego				
Różnice przejściowe dotyczące aktywów trwałych	4 251	-	-	4 251
Pozostałe	1 881	187	-	2 068
	6 132	187	-	6 319

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

12. Rzeczowe aktywa trwałe

	31/12/2022	31/12/2021
Grunty	276	276
Budynki i budowle	4 739	6 089
Urządzenia techniczne i maszyny	5 471	7 686
Środki transportu i pozostałe	12 355	14 850
Środki trwałe w budowie	8 688	2 069
	31 529	30 970

12.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na						
01/01/2022						
Wartość księgowa brutto	286	9 212	13 018	21 994	2 069	46 579
Skumulowane umorzenie	(10)	(2 731)	(5 323)	(7 120)	-	(15 184)
Odpisy aktualizujące	-	(392)	(9)	(24)	-	(425)
	276	6 089	7 686	14 850	2 069	30 970
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nakłady inwestycyjne	-	79	2 099	1 758	6 619	10 555
Amortyzacja	-	(1 257)	(4 293)	(4 105)	-	(9 655)
Odpisy aktualizujące netto	-	392	9	24	-	425
Sprzedaż	-	-	(7)	(2)	-	(9)
Likwidacja	-	(251)	(52)	(144)	-	(447)
Pozostałe	-	(313)	29	(26)	-	(310)
	276	4 739	5 471	12 355	8 688	31 529
Wartość księgowa netto na						
31/12/2022						
Wartość księgowa brutto	286	5 986	9 871	16 457	8 688	41 288
Skumulowane umorzenie	(10)	(1 247)	(4 400)	(4 102)	-	(9 759)
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
	276	4 739	5 471	12 355	8 688	31 529
Wartość księgowa netto na						
01/01/2021						
Wartość księgowa brutto	484	16 716	42 257	107 241	446	167 144
Skumulowane umorzenie	-	(12 173)	(40 402)	(100 662)	-	(153 237)
Odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-
	484	4 543	1 855	6 579	446	13 907
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nakłady inwestycyjne	40	1 098	1 190	41	1 623	3 992
Amortyzacja	(10)	(2 309)	(4 829)	(5 763)	-	(12 911)
Odpisy aktualizujące netto	-	(392)	(9)	(24)	-	(425)
Likwidacja	-	(81)	(2)	(31)	-	(114)
Pozostałe	(238)	3 230	9 481	14 048	-	26 521
	276	6 089	7 686	14 850	2 069	30 970
Wartość księgowa netto na						
31/12/2021						
Wartość księgowa brutto	286	9 212	13 018	21 994	2 069	46 579
Skumulowane umorzenie	(10)	(2 731)	(5 323)	(7 120)	-	(15 184)
Odpisy aktualizujące	-	(392)	(9)	(24)	-	(425)

12.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
01/01/2022	-	392	9	24	-	425
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie	-	(392)	(9)	(24)	-	(425)
zwiększenia/(zmniejszenia) netto	-	(392)	(9)	(24)	-	(425)
01/01/2021	-	-	-	-	-	-
Utworzenie	-	392	9	24	-	425
Odwrocenie	-	-	-	-	-	-
zwiększenia/(zmniejszenia) netto	-	392	9	24	-	425

12.3. Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych

	31/12/2022	31/12/2021
Wartość księgową brutto w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu	3 510	5

13. Nieruchomości inwestycyjne

	2022	2021
Stan na początek okresu	6 192	11 440
Przeklasyfikowanie z rzeczowych aktywów trwałych do rzeczowych aktywów trwałych	-	(6 972)
Zakup	-	138
Sprzedaż	-	(4 331)
Wyceny do wartości godziwej	-	6 355
zwiększenia	-	6 355
zmniejszenia	-	-
Pozostałe	(473)	(438)
	5 719	6 192

13.1. Przychody i koszty związane z nieruchomościami

	2022	2021
Przychody z najmu dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	300	358
Bezpośrednie koszty operacyjne generujące w danym okresie przychody z najmu	1 067	693
	1 067	693

13.2. Ustalanie wartości godziwej

	Wartość księgową	Wartość godziwą	Hierarchia wartości godziwej		
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
31/12/2022	5 719	5 719		5 719	
31/12/2021	6 192	6 192		6 192	

Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Przy ustaleniu wartości godziwej posłużono się metodą wykorzystującą wartości rynkowe przez porównanie cen transakcyjnych otrzymanych za inne takie same lub podobne aktywa na wolnym rynku w zbliżonym czasie i w podobnej lokalizacji.

14. Wartości niematerialne oraz wartość firmy

	31/12/2022	31/12/2021
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	-	-
Pozostałe wartości niematerialne	2 219	1 476
Oprogramowanie	1 802	1 216
Patenty, znaki towarowe i licencje	417	260
	2 219	1 476

14.1. Zmiana stanu pozostałych wartości niematerialnych oraz wartości firmy

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
Wartość księgowa netto na						
01/01/2022						
Wartość księgowa brutto	1 242	1 929	-	-	-	3 171
Skumulowane umorzenie	(26)	(3)	-	-	-	(29)
Odpisy aktualizujące	-	(1 666)	-	-	-	(1 666)
	1 216	260	-	-	-	1 476
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nabycie	792	33	-	-	-	825
Amortyzacja	(387)	(58)	-	-	-	(445)
Odpisy aktualizujące	-	363	-	-	-	363
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	181	(181)	-	-	-	-
	1 802	417	-	-	-	2 219
Wartość księgowa netto na						
31/12/2022						
Wartość księgowa brutto	2 215	1 781	-	-	-	3 996
Skumulowane umorzenie	(413)	(61)	-	-	-	(474)
Odpisy aktualizujące	-	(1 303)	-	-	-	(1 303)
	1 802	417	-	-	-	2 219
Wartość księgowa netto na						
01/01/2021						
Wartość księgowa brutto	68 674	19 994	-	-	-	88 668
Skumulowane umorzenie	(64 531)	(19 683)	-	-	-	(84 214)
Odpisy aktualizujące	-	(120)	-	-	-	(120)
	4 143	191	-	-	-	4 334
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
Nabycie	291	40	-	-	-	331
Amortyzacja	(26)	(3)	-	-	-	(29)
Odpisy aktualizujące netto	-	(1 546)	-	-	-	(1 546)
Reklasyfikacje	(1 561)	1 561	-	-	-	-
Pozostałe zwiększenia/(zmniejszenia)	(1 631)	17	-	-	-	(1 614)
	1 216	260	-	-	-	1 476
Wartość księgowa netto na						
31/12/2021						
Wartość księgowa brutto	1 242	1 929	-	-	-	3 171
Skumulowane umorzenie	(26)	(3)	-	-	-	(29)
Odpisy aktualizujące	-	(1 666)	-	-	-	(1 666)
	-	-	-	-	-	-

14.2. Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałe wartości niematerialne i wartość firmy

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Wartość firmy	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
01/01/2022	-	1 666	-	-	-	1 666
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie	-	(363)	-	-	-	(363)
	-	1 303	-	-	-	1 303
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
	-	363	-	-	-	363
01/01/2021	-	120	-	-	-	120
Utworzenie	-	1 546	-	-	-	1 546
	-	1 666	-	-	-	1 666
zwiększenia/(zmniejszenia) netto						
	-	1 546	-	-	-	1 546

14.3. Pozostałe informacje dotyczące wartości niematerialnych

	31/12/2022	31/12/2021
Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu	19	-

15. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych

	31.12.2022	31.12.2021	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2021	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2021	Podstawa działalność
Jednostki zależne					
Udziały RUCH Marketing Sp. z o.o.	76 050	76 050	100%	100%	marketing
Udziały Fincores Business Solution Sp. z o.o.	1 325	1 325	100%	100%	usługi księgowe
Udziały RUCH Nieruchomości V Sp. z o.o.	7 299	7 299	100%	100%	nieruchomości
Akcje RUCH Detal S.A. w likwidacji	125	125	100%	100%	detal
	84 799	84 799			

Odpisy aktualizujące akcje i udziały w jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosły 77 215 i dotyczyły głównie odpisu udziałów w RUCH Marketing Sp. z o.o.

16. Aktywa finansowe

wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	31/12/2022	31/12/2021
Akcje/udziały nienotowane	7 584	7 584
	7 584	7 584

17. Pozostałe aktywa

	31/12/2022	31/12/2021
Należności z tytułu sprzedaży finansowych aktywów trwałych	15 607	20 305
Pozostałe	4 630	4 625
Aktywa finansowe	20 237	24 930

17.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu oczekiwanej utraty wartości pozostałych aktywów długoterminowych

	2022	2021
Stan na początek okresu	244	259
Utworzenie	-	-
Odwrócenie	(85)	(15)
	159	244

18. Zapasy

	31/12/2022	31/12/2021
Materiały	1 080	874
Towary	53 488	69 535
Zapasy netto	54 568	70 409
Odpisy aktualizujące wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania	1 070	670
Zapasy brutto	55 638	71 079

18.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

	2022	2021
Stan na początek okresu	670	1 323
Utworzenie	400	647
Odwrócenie	-	(1 300)
	1 070	670

19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31/12/2022	31/12/2021
Dostawy i usługi	42 141	36 583
Pozostałe	417	-
Aktywa finansowe	42 558	36 583
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 965	4 795
Zaliczki na dostawy	2 240	288
Rozliczenia międzyokresowe czynne	2 760	3 662
Pozostałe	2 965	164
Aktywa niefinansowe	13 930	8 909
Należności netto	56 488	45 492
Oczekiwana strata kredytowa	34 885	36 368
Należności brutto	91 373	81 860

Podział należności od jednostek powiązanych przedstawiono w nocie 37.5.

19.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	2022	2021
Stan na początek okresu	36 368	37 895
Utworzenie	25 660	40 130
Odwrócenie	(27 143)	(41 657)
<i>finansowe</i>	(27 143)	(41 657)
	34 885	36 368

Dodatkowe informacje dotyczące oczekiwanej straty kredytowej na należnościach z tytułu dostaw i usług przedstawiono w nocie 32.3.2.

19.2. Odpis aktualizujący wartość należności

	2022	2021
Odpis aktualizujący wartość należności	34 885	36 368
	34 885	36 368

20. Środki pieniężne

	31/12/2022	31/12/2021
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych (w tym środki pieniężne w drodze)	9 018	14 913
	9 018	14 913
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	93	344

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczą głównie środków na rachunku VAT.

Spółka posiada również na rachunkach bankowych blokady bezterminowe, które zostały ustanowione jako zabezpieczenie terminowych płatności czynszu, opłat eksploatacyjnych, kar i odszkodowań na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w związku z zawartymi umowami najmu, w kwocie 86 tys. PLN.

21. Pozostałe aktywa finansowe

	31/12/2022	31/12/2021
Cash pool	-	15 555
	-	15 555

22. Kapitał własny

22.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy „RUCH” S.A zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym wynosi na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku 109 289 617,00 PLN i podzielony jest na 109 289 617 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 PLN każda.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba wyemitowanych akcji oraz liczba akcji zatwierdzonych do emisji jest tożsama.

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2022 oraz na dzień 31 grudnia 2021 składał się z następujących serii akcji

Liczba wyemitowanych akcji		
Seria P	Seria O	Razem
100 000	109 189 617	109 289 617

Akcje wszystkich powyższych serii nie są uprzywilejowane i każda z akcji daje takie same uprawnienia, w tym każda akcja daje prawo jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

	31/12/2022	31/12/2021
Kapitał zakładowy	109 290	109 290
	109 290	109 290

22.2. Kapitał zapasowy z emisji akcji/objęcia udziałów powyżej ich wartości nominalnej

	31/12/2022	31/12/2021
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	90 710	90 710
	90 710	90 710

22.3. Zyski zatrzymane

	31/12/2022	31/12/2021
Kapitał zapasowy tworzony z podziału zysków	248 878	301 058
Pozostałe kapitały	2 820	2 820
Zyski i straty aktuarialne	(28)	134
Zysk/(Strata) netto okresu	(86 067)	(61 389)
Niepokryte straty z lat ubiegłych	(461 108)	(452 033)
Wpływy z tytułu wdrożenia MSSF	20 342	20 342
	(275 163)	(189 068)

22.4. Propozycja podziału zysku/pokrycia straty Spółki za 2022 rok

Strata netto w wysokości 86 067 tys. PLN zostanie pokryta z zysku, który zostanie wypracowany przez „RUCH” S.A w przyszłych latach

22.5. Podział zysku/pokrycie straty Spółki za 2021 rok

Uchwałą 6/2022 z dnia 27.05.2022 Walne Zgromadzenie postanowiło o pokryciu straty za rok 2021 w wysokości 52 180 tys. PLN z kapitału zapasowego spółki.

22.6. Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa finansowego Spółki w procesie kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy w szczególności poprzez:

- zapewnienie dostępu do płynności i rozwój efektywnych struktur dystrybucji płynności w ramach Grupy;
- dywersyfikację źródeł finansowania zewnętrznego i utrzymanie ich długiego terminu zapadalności z uwzględnieniem źródeł bankowych i poza bankowych.

23. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
Dłużne papiery wartościowe	-	-	8 656	8 296	8 656	8 296
	-	-	8 656	8 296	8 656	8 296

23.1. Dłużne papiery wartościowe

– w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

Obligacje są wyemitowane w walucie PLN.

– według rodzaju stopy procentowej

	Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		Obligacje o stałym oprocentowaniu		Razem	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
Wartość nominalna	-	-	5 300	5 300	5 300	5 300
Wartość księgowa	-	-	8 656	8 296	8 656	8 296

	Wartość nominalna w PLN	Data subskrypcji	Termin wykupu	Oprocentow roczne
seria A *	3 500 000	25.01.2013	30.12.2022	6,80%
seria B	900 000	02.09.2013	30.12.2022	6,80%
seria C	900 000	11.02.2015	30.12.2022	6,80%
	5 300 000			

Na dzień 31.12.2022 roku wartość księgowa zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji wynosi 8.656 tys. PLN, w tym naliczone odsetki od obligacji w wartości 3.356 tys. PLN.

W dniu 30 listopada 2022 roku Spółka podpisała „Porozumienie w sprawie zmiany warunków emisji obligacji”. Przedmiotem porozumienia jest zmiana terminów wykupu obligacji na dzień 30.12.2023

23.2. Zmiana stanu długu netto

	Kredyty i pożyczki	Obligacje	Środki pieniężne	Dług netto	Leasing	Cash pool	Zmiana stanu zobowiązań z działalności finansowej
	(A)	(B)	(C)	(A + B - C)	(D)	(E)	(A + B + D + E)
01/01/2022	-	8 296	14 913	(6 617)	-	-	8 296
Zmiany pieniężne	-	-	(5 895)	5 895	56 931	70 957	127 888
wpływy/(wypływy) netto	-	-	882	(882)	56 931	70 957	127 888
odsetki zapłacone	-	-	(6 777)	6 777	-	-	-
Zmiany niepieniężne	-	360	-	360	-	-	360
wycena zadłużenia/ odsetki naliczone	-	360	-	360	-	-	360
31/12/2022	-	8 656	9 018	(362)	56 931	70 957	136 544
01/01/2021	-	8 164	126 484	(118 320)	-	-	8 164
Zmiany pieniężne	-	-	(111 571)	111 571	38 345	-	38 345
wpływy/(wypływy) netto	-	-	(129 665)	129 665	38 345	-	38 345
odsetki zapłacone	-	-	18 094	(18 094)	-	-	-
Zmiany niepieniężne	-	132	-	132	-	-	132
wycena zadłużenia	-	132	-	132	-	-	132
31/12/2021	-	8 296	14 913	(6 617)	38 345	-	46 641

Spółka definiuje dług netto jako: długoterminowe i krótkoterminowe kredyty, pożyczki, obligacje pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty krótkoterminowe.

Na potrzeby zarządzania płynnością Spółkę obejmują krajowe systemy cash pool, w ramach których optymalizowane są koszty finansowe w Grupie ORLEN, do której „RUCH” S.A. należy.

Dla celów prezentacji w sprawozdaniu finansowym na koniec okresu sprawozdawczego wykazywane są wzajemne rozrachunki z tytułu transakcji w ramach struktur „cash pool”, jako aktywa lub zobowiązania finansowe wobec podmiotów powiązanych oraz koszty i przychody finansowe z tytułu odsetek. Na potrzeby sporządzenia sprawozdania z przepływów pieniężnych, odsetki otrzymane prezentowane są w działalności inwestycyjnej, natomiast odsetki zapłacone w części finansowej, przepływy z posiadanych nadwyżek środków pieniężnych do „cash pool” prezentowane są w działalności inwestycyjnej, natomiast przepływy z niedoborów środków pieniężnych w działalności finansowej. Ze względu na krótkie terminy płatności, przepływy te prezentowane są w wartości netto odrębnie w działalności inwestycyjnej lub finansowej.

24. Rezerwy

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej wiarygodny szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są szacowane przez niezależnego aktuarium i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia i planowanych zmian wynagrodzeń. Zyski i straty aktuarialne od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmują się w składnikach innych całkowitych dochodów a od pozostałych świadczeń pracowniczych ujmują się w wyniku finansowym.

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na toczące się postępowania sądowe i tworzone są na bazie dostępnych informacji, w tym opinii niezależnych ekspertów. Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na koniec okresu sprawozdawczego na Spółce ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, który można wiarygodnie oszacować i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Pozostałe rezerwy

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		Razem	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
Świadczenia po okresie zatrudnienia	290	228	100	111	390	339
Pozostałe	-	-	65 755	65 845	65 755	65 845
	290	228	65 855	65 956	66 145	66 184

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na		
	świadczenia po okresie zatrudnienia	Pozostałe	Razem
01/01/2022	339	65 845	66 184
Utworzenie	125	5 154	5 279
Odwrocenie	-	(4 639)	(4 639)
Wykorzystanie	(86)	(605)	(691)
Odsetki	12	-	12
	390	65 755	66 145
01/01/2021	481	70 794	71 275
Utworzenie	31	129	160
Odwrocenie	(135)	(5 078)	(5 213)
Wykorzystanie	(38)	-	(38)
	339	65 845	66 184

24.1. Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

24.1.1. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	
	31/12/2022	31/12/2021
Stan na początek okresu	339	481
Koszty bieżącego zatrudnienia	27	24
Koszty odsetek	12	7
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian założeń:	4	(135)
<i>demograficznych</i>	-	17
<i>finansowych</i>	(29)	(39)
<i>pozostałych</i>	33	(113)
Płatności w ramach programu	(86)	(38)
Pozostałe	94	-
	390	339

24.1.2. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w podziale na pracowników aktywnych i emerytów

Pracownicy aktywni		Emeryci		Razem	
31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
390	339	-	-	390	339

24.1.3. Analiza wrażliwości na zmiany założeń aktuarialnych

Założenia aktuarialne	Założone odchylenia na 31/12/2022	Wpływ na rezerwę na nagrody jubileuszowe 2022	Wpływ na świadczenia po okresie zatrudnienia 2022
Założenia demograficzne (+)	-2,3%	-	(9)
<i>umieralność</i>	0,0%	-	-
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	-2,3%	-	(9)
Założenia finansowe (+)	0,2%	-	1
<i>stopa dyskontowa</i>	-2,3%	-	(9)
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	2,5%	-	10
	-2,1%	-	(8)
Założenia demograficzne (-)	2,0%	-	8
<i>umieralność</i>	0,0%	-	-
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	2,0%	-	8
Założenia finansowe (-)	0,1%	-	1
<i>stopa dyskontowa</i>	2,4%	-	10
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	-2,4%	-	(9)
	2,0%	-	9

Założenia aktuarialne	Założone odchylenia na 31/12/2021	Wpływ na rezerwę na nagrody jubileuszowe 2021	Wpływ na świadczenia po okresie zatrudnienia 2021
Założenia demograficzne (+)	-2,4%	-	(8)
<i>umieralność</i>	0,0%	-	-
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	-2,4%	-	(8)
Założenia finansowe (+)	0,2%	-	1
<i>stopa dyskontowa</i>	-2,5%	-	(8)
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	2,6%	-	9
	-2,2%	-	(7)
Założenia demograficzne (-)	1,9%	-	7
<i>umieralność</i>	0,0%	-	-
<i>wskaźnik rotacji pracowników</i>	1,9%	-	7
Założenia finansowe (-)	0,1%	-	15
<i>stopa dyskontowa</i>	2,6%	-	7
<i>poziom przyszłego wynagrodzenia</i>	-2,5%	-	8
	2,1%	-	22

Spółka na dzień 31 grudnia 2022 roku przyjęła następujące założenia aktuarialne: stopa dyskonta 6,7 %, wskaźnik wzrostu wynagrodzeń 10 % w roku 2023 oraz 4.9 % w kolejnym roku.

Spółka realizuje płatności świadczeń pracowniczych z bieżących środków. Na dzień 31 grudnia 2022 roku w Spółce nie funkcjonowały programy finansowania i Spółka nie odprowadzała składek na finansowanie zobowiązań.

24.1.4. Analiza zapadalności zobowiązań i płatności z tytułu świadczeń pracowniczych

24.1.4.1. Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	
	31/12/2022	31/12/2021
Analiza zapadalności świadczeń pracowniczych		
do 1 roku	100	111
powyżej 1 do 5 lat	136	94
powyżej 5 lat	154	134
	390	339

24.1.4.2. Analiza płatności świadczeń pracowniczych

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	
	31/12/2022	31/12/2021
Analiza płatności świadczeń pracowniczych		
do 1 roku	109	120
powyżej 1 do 5 lat	202	127
powyżej 5 lat	873	489
	1184	736

24.1.5. Łączna kwota kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

	2022	2021
W rachunku zysków lub strat		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(27)	(24)
Koszty odsetek	(12)	(7)
Pozostałe	(94)	-
	(133)	(31)
W składnikach innych całkowitych dochodów		
Zyski i straty aktuarialne, powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(4)	135
pozostałych	29	39
	(33)	96
	(4)	135
	(137)	104
Rezerwy na świadczenia pracownicze ujęte w zyskach lub stratach księguje się w następujących pozycjach:		
	2022	2021
Koszt własny sprzedaży	(3)	-
Koszty ogólnego zarządu	(6)	-
Koszty sprzedaży	(38)	7
	(47)	7

W 2022 roku wartość rezerwy na świadczenia pracownicze zmieniła się w efekcie aktualizacji założeń, w głównej mierze w zakresie stopy dyskonta i przewidywanej inflacji oraz zmiany wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń.

24.2. Pozostałe rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy na ryzyka niekorzystnych rozstrzygnięć toczących się procesów administracyjnych lub sądowych w kwocie odpowiednio 64.351 tys. PLN oraz 63.827 tys. PLN.

25. Zobowiązania z tytułu leasingu (prawa do użytkowania)

	31/12/2022	31/12/2021
Leasing	45 578	27 109
Zobowiązania finansowe	45 578	27 109

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31/12/2022	31/12/2021
Dostawy i usługi	109 540	113 533
Zobowiązania inwestycyjne	1 802	1 169
Pozostałe	1 955	8 296
Zobowiązania finansowe	113 297	122 998
Wynagrodzenia	266	-
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 385	2 157
Rozliczenia międzyokresowe bierne	1 554	1 944
<i>urlapy pracownicze</i>	1 554	1 944
Zobowiązania niefinansowe	3 205	4 101
	116 502	127 099

Podział zobowiązań finansowych denominowanych w walutach obcych został zaprezentowany w nocie 32.3.1.1.1. Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku wartości zobowiązań z tytułu dostaw i usług w wysokości 109 540 tys. PLN i 113 533 tys. PLN nie były zabezpieczone aktywami Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku w Spółce nie wystąpiły istotne zobowiązania przeterminowane. Spółka oczekuje, że uregulowanie zobowiązań z tytułu dostaw i usług wobec kontrahentów nastąpi nie później niż dwanaście miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego.

27. Zobowiązania z tytułu umów z klientami

	2022	2021
Otrzymane zaliczki, przedpłaty	852	868
	852	868

28. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31/12/2022	31/12/2021
Cash pool	70 957	-
	70 957	-

29. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu (prawa do użytkowania)

	31/12/2022	31/12/2021
Zobowiązania umowne z tytułu leasingu	14 308	13 602
Dyskonto	(2 955)	(2 366)
Wartość bieżąca zobowiązań leasingowych	11 353	11 236

30. Informacje o ustanowionych zabezpieczeniach

Spółka posiada również na rachunkach bankowych blokady bezterminowe, które zostały ustanowione jako zabezpieczenie terminowych płatności czynszu, opłat eksploatacyjnych, kar i odszkodowań na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w związku z zawartymi umowami najmu, w kwocie 86 tys. PLN.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH
31. Objasnienia do sprawozdania z przeplywów pieniężnych
31.1. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przeplywów pieniężnych

	2022	2021
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(39)	(643)
- zmiana stanu rezerw odniesiona na inne całkowite dochody	(4)	134
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(43)	(509)
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	15 841	12 136
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	15 841	12 136
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	9 252	(6 655)
Cash pool - wpływy/wydatki wykazane w działalności inwestycyjnej	(15 555)	15 555
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(6 303)	8 900
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(10 597)	(80 965)
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(633)	(3 622)
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(11 230)	(84 587)

31.2. (Zysk)/Strata z tytułu różnic kursowych

	2022	2021
Nadwyżka dodatnich/(ujemnych) różnic kursowych zaprezentowana w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	(772)	27
Korekty zysku przed opodatkowaniem z tytułu różnic kursowych zaprezentowane w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	-	-
zrealizowane różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej	(772)	27
Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej nie korygujące zysku przed opodatkowaniem	772	(27)

31.3. Odsetki netto

	2022	2021
Przychody i koszty finansowe z tytułu odsetek netto zaprezentowane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	(6 777)	18 094
Korekty zysku przed opodatkowaniem z tytułu odsetek zaprezentowane w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	4 680	2 606
otrzymane odsetki dotyczące działalności inwestycyjnej	(155)	-
zapłacone odsetki dotyczące działalności finansowej	4 473	2 645
Odsetki netto dotyczące działalności operacyjnej nie korygujące zysku przed opodatkowaniem	362	(39)

31.4. (Zysk)/Strata na działalności inwestycyjnej

	2022	2021
Korekta zysku/(straty) netto z tytułu straty na działalności inwestycyjnej		
(Zysk)/Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	258	(213)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(788)	1 581
Pozostałe	-	1 300
	(530)	2 668

31.5. Podatek dochodowy

	2022	2021
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków i strat	5 170	(187)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	(5 146)	187
Podatek odroczonego ujęty w innych całkowitych dochodach	(24)	-
	(5 170)	187

31.6. Nietypowe zdarzenia gospodarcze generujące znaczące przepływy pieniężne

W okresie sprawozdawczym w Spółce nie wystąpiły nietypowe zdarzenia gospodarcze generujące znaczące przepływy pieniężne.

31.7. Przyczyny występowania różnic pomiędzy stanem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów ujawnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Nie występują różnice pomiędzy stanem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów ujawnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

32. Instrumenty finansowe

32.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych MSSF 9	31/12/2022	31/12/2021
AKTYWA			
	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	51 576	67 051
Dostawy i usługi	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	42 141	36 583
Środki pieniężne	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9 018	14 913
Cash pool	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	15 555
Pozostałe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	417	-
		51 576	67 051
ZOBOWIĄZANIA			
Leasing	Wyłączone z zakresu MSSF 9	56 931	38 345
	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	192 910	131 294
Obligacje	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	8 656	8 296
Dostawy i usługi	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	109 540	113 533
Zobowiązania inwestycyjne	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 802	1 169
Cash pool	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	70 957	-
Pozostałe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 955	8 296
		249 841	169 639

32.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

Kategorie instrumentów finansowych MSSF 9	2022	2021
Przychody finansowe z tytułu odsetek	2 960	21 361
od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	2 960	21 361
Koszty finansowe z tytułu odsetek	(9 737)	(3 267)
od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(6 855)	(624)
od leasingu	(2 882)	(2 643)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących należności	(632)	(838)
	(7 409)	17 256
pozostałe, niepodlegające MSSF 7		
Dywidendy od jednostek powiązanych	370	298
	370	298

32.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Głównym zadaniem zarządzania ryzykiem w okresie sprawozdawczym było prawidłowe zdefiniowanie, przewidywanie i monitorowanie zmieniających się czynników zewnętrznych, które wywierają wpływ na działalność Spółki. W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku Zarząd Spółki na bieżąco analizował potencjalne ryzyka, w celu ograniczenia ich negatywnego działania poprzez stworzenie procedur elastycznego reagowania na zmieniające się warunki zewnętrzne.

Sytuacja makroekonomiczna wykazała, iż w okresie sprawozdawczym Spółka narażona była na następujące obszary ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko rynkowe:
- ryzyko walutowe,

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen towarów,
- inne szerzej opisane w nocie 39 i 40.

Weryfikacja i uzgadnianie zasad zarządzania ryzykiem nadzorowane jest przez Zarząd Spółki oraz Radę Nadzorczą. Wpływ wymienionych wyżej ryzyk na działalność i wyniki Spółki przedstawia się następująco:

32.3.1. Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka rozumie się możliwość negatywnego wpływu na jej wyniki zmian cen rynkowych towarów i usług, kursów walutowych, a także cen dłużnych papierów wartościowych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz cen akcji spółek notowanych na giełdach.

Zarząd Spółki aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażony. Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- utrzymanie Spółki w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Spółki oraz warunków rynkowych.

32.3.1.1. Ryzyko zmian kursów walutowych

Ryzyko walutowe powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta sprawozdawcza.

W ramach prowadzonej działalności Spółka w niewielkim stopniu realizuje zakupy oraz sprzedaż w walutach obcych w związku z czym tylko nieznacznie narażona jest na ryzyko związane ze zmianami kursów walut.

32.3.1.1.1. Wpływ zmian kursów walutowych

Struktura walutowa instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	EUR		Razem po przeliczeniach na PLN	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
Aktywa finansowe	-	-	-	-
	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe				
Dostawy i usługi	75	-	351	-
	75	-	351	-

Analiza wrażliwości na ryzyko zmian kursów walutowych

Skalę wpływu zmian kursów walut na wyniki Spółki obrazuje analiza wrażliwości ryzyka walutowego.

	Założone odchylenia		Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
	31/12/2022	31/12/2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
EUR/PLN	15,0%	15,0%	(54)	-	-	-	(54)	-

Przy odchyleniu kursów walutowych o (-)15% analiza wrażliwości wykazuje odchylenia tej samej wartości jak w powyższej tabeli ale ze znakiem przeciwnym. Powyższe odchylenia kursów skalkulowano na podstawie średnich zmienności poszczególnych kursów walut w 2022 i 2021 roku.

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego w okresie sprawozdawczym wykazała niewielki wpływ wahań kursów walut na wynik finansowy brutto i dowodzi, że Spółka jest nieznacznie narażona na ryzyko kursowe. Dlatego też w obecnej chwili zarządzanie ryzykiem walutowym ogranicza się do bieżącego monitorowania sytuacji rynkowej, tak aby w uzasadnionych przypadkach zawierać transakcje zabezpieczające.

W okresie sprawozdawczym nie zawarto żadnych transakcji zabezpieczających zmiany kursów walutowych.

32.3.1.2. Ryzyko zmian stóp procentowych

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego. Korzystanie z powyższych produktów powoduje powstanie ryzyka wzrostu przewidywanych kosztów finansowych w związku ze wzrostem referencyjnych stóp procentowych (WIBOR).

32.3.1.2.1. Wpływ zmian stóp procentowych

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej

Klasy instrumentów finansowych	WIBOR	
	31/12/2022	31/12/2021
Aktywa finansowe		
Cash pool	-	15 555
	-	15 555
Zobowiązania finansowe		
Obligacje	8 656	8 296
Cash pool	70 957	-
	79 613	8 296

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

Analiza wpływu zmiany wartości księgowej instrumentów finansowych w związku z hipotetyczną zmianą istotnych stóp procentowych na zysk przed opodatkowaniem oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń:

Stopa procentowa	Założone odchylenia		Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
	31/12/2022	31/12/2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
WIBOR	0,6 p.p.	0,5 p.p.	(478)	52	-	-	(478)	52

32.3.2. Ryzyko płynności i kredytowe

Spółka zawiera transakcje handlowe z firmami o dobrej kondycji finansowej. Każdy kontrahent, przed podpisaniem umowy, jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się z zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, podpisanie umowy jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Spółka na bieżąco monitoruje stan należności. W przypadkach, gdy kontrahenci są niewypłacalni tworzone są odpisy, które obciążają wynik okresu sprawozdawczego.

Spółka dodatkowo przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenia w postaci blokad środków na rachunkach bankowych i weksli.

Spółka posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Spółki. Spółka ma zapewnione środki pieniężne płatne na żądanie w kwocie wystarczającej do pokrycia oczekiwanych wydatków operacyjnych, w tym na obsługę zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka nie posiadała zawartych umów kredytowych.

Spółka narażona jest na ryzyko płynności związane z gwarancjami udzielonymi na rzecz kontrahentów. Kwota poręczeń i gwarancji dotyczących zobowiązań wobec osób trzecich wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła odpowiednio 33 677 tys. PLN oraz 41 936 tys. PLN. Dotyczyły one głównie: gwarancji i poręczeń należytego wykonania umowy. W oparciu o analizy i prognozy Spółka określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty takich kwot jako niskie.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku wskaźnik płynności bieżącej wyniósł odpowiednio 1,02 i 1,14.

Informacje dotyczące salda należności z tytułu dostaw i usług oraz kwota oczekiwanej straty kredytowej na dzień 31 grudnia 2022:

	Należności z tytułu dostaw i usług wartość brutto	Oczekiwana strata kredytowa	Średnioważona stopa oczekiwanej straty kredytowej	Należności z tytułu dostaw i usług wartość netto
bieżące	32 198	(612)	2,13%	31 586
od 1 do 30 dni	4 144	(138)	3,90%	4 006
od 31 do 60 dni	328	78	36,31%	406
od 61 do 90 dni	341	(115)	71,15%	226
przeteterminowane powyżej 90 dni	6 575	(658)	100,00%	5 917
	43 586	(1 445)		42 141

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2022 roku

	do 1 roku	powyżej 1 do 3 lat	powyżej 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Obligacje	8 656	-	-	-	8 656	8 656
o stałym oprocentowaniu – wartość niedyskontowana	8 656	-	-	-	8 656	8 656
Leasing	11 353	22 993	13 373	9 212	56 931	56 931
Dostawy i usługi	108 328	1 212	-	-	109 540	109 540
Zobowiązania inwestycyjne	1 802	-	-	-	1 802	1 802
Cash pool	70 957	-	-	-	70 957	70 957
Pozostałe, w tym leasing	1 955	-	-	-	1 955	1 955
	203 051	24 205	13 373	9 212	249 841	249 841

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2021 roku

	do 1 roku	powyżej 1 do 3 lat	powyżej 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Obligacje	8 296	-	-	-	8 296	8 296
o stałym oprocentowaniu – wartość niedyskontowana	8 296	-	-	-	8 296	8 296
Leasing	11 236	11 568	6 982	8 559	38 345	38 345
Dostawy i usługi	113 143	390	-	-	113 533	113 533
Zobowiązania inwestycyjne	1 169	-	-	-	1 169	1 169
Pozostałe	8 296	-	-	-	8 296	8 296
	142 140	11 958	6 982	8 559	169 639	169 639

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE
33. Ustalanie wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku dla wszystkich klas aktywów i zobowiązań finansowych przedstawionych w nocie 32.1 wartość godziwa odpowiada ich wartości księgowej.

34. Leasing
34.1. Spółka jako leasingobiorca

	31/12/2022	31/12/2021
Grunty	4 240	4 505
Budynki i budowle	49 945	32 072
Środki transportu i pozostałe	856	295
	55 041	36 872

Zmiana stanu aktywów z tytułu praw do użytkowania

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Wartość księgowa netto na 01/01/2022					
Wartość księgowa brutto	7 644	40 349	-	405	48 398
Skumulowane umorzenie	(3 139)	(8 277)	-	(110)	(11 526)
	4 505	32 072	-	295	36 872
zwiększenia/(zmniejszenia) netto					
Nowe umowy leasingu , zwiększenie wynagrodzenia leasingowego, zakup	262	31 607	-	1 066	32 935
Amortyzacja	(527)	(13 734)	-	(505)	(14 766)
	4 240	49 945	-	856	55 041
Wartość księgowa netto na 31/12/2022					
Wartość księgowa brutto	7 906	71 956	-	1 471	81 333
Skumulowane umorzenie	(3 666)	(22 011)	-	(615)	(26 292)
	4 240	49 945	-	856	55 041

**Wartość księgowa netto na
01/01/2021**

Wartość księgowa brutto	-	-	-	-	-
zwiększenia/(zmniejszenia) netto					
Nowe umowy leasingu , zwiększenie wynagrodzenia leasingowego, zakup	7 644	40 349	-	405	48 398
Amortyzacja	(3 139)	(8 277)	-	(110)	(11 526)
	4 505	32 072	-	295	36 872
Wartość księgowa netto na 31/12/2021					
Wartość księgowa brutto	7 644	40 349	-	405	48 398
Skumulowane umorzenie	(3 139)	(8 277)	-	(110)	(11 526)
	4 505	32 072	-	295	36 872

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu

	31/12/2022	31/12/2021
od jednego roku	11 353	11 236
od 1 roku do 2 lat	12 614	7 401
od 2 lat do 3 lat	10 379	4 167
od 3 lat do 4 lat	8 722	3 950
od 4 lat do 5 lat	4 651	3 032
powyżej 5 lat	9 212	8 559
	56 931	38 345

Kwoty z tytułu umów leasingu ujęte w sprawozdaniu z zysku lub strat i innych całkowitych dochodów

	2022	2021
Koszty z tytułu:		
odsetek z tytułu leasingu	(17 648)	(14 169)
Koszty finansowe	(2 882)	(2 643)
koszty amortyzacji aktywów z tyt. umów leasingowych (prawo do użytkowania)	(14 766)	(11 526)
Koszty według rodzaju: Amortyzacja		

35. Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

Łączna wartość nakładów inwestycyjnych wraz z kosztami finansowania zewnętrznego poniesionych w 2022 roku wyniosła 11.830 tys. PLN (nie poniesiono nakładów na ochronę środowiska).

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, Spółka zaplanowała 51 595 tys. zł nakładów inwestycyjnych na rok 2023.

36. Zobowiązania warunkowe
36.1. Zobowiązania warunkowe

	31/12/2021	Zwiększenia/ (Zmniejszenia)	31/12/2022
gwarancje bankowe	41 936	(8 259)	33 677
weksle	11 750	-	11 750
	53 686	(8 259)	45 427

Gwarancje bankowe zostały wystawione w PLN i EUR, za pośrednictwem Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. i stanowią zabezpieczenie zawartych umów najmu. Kwoty wystawionych gwarancji wyniosły: w EUR 1.636 tysięcy, w PLN 26.006 tysięcy. Weksle „RUCH” S.A. wystawiła dla 6-ciu kontrahentów i stanowią zabezpieczenie umów handlowych.

37. Transakcje z podmiotami powiązаныmi
37.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

W 2022 roku i w 2021 roku w Spółce nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

37.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W 2022 roku i w 2021 roku Spółka nie udzieliła osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarła z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Spółki i jednostek z nią powiązanych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły pożyczki udzielone przez Spółkę osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

W 2022 roku i w 2021 roku nie wystąpiły istotne transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

37.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązanymi

W 2022 roku i w 2021 roku kluczowy personel kierowniczy Spółki nie zawarł transakcji z podmiotami powiązanymi.

37.4. Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	2022	2021
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 204	4 019
<i>Zarząd</i>	1 405	827
<i>Rada Nadzorcza</i>	405	240
<i>Pozostały kluczowy personel</i>	3 394	2 952
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	220
<i>Zarząd</i>	-	220
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	45	-
<i>Pozostały kluczowy personel</i>	45	-
	5 249	4 239

37.4.1. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego

O objęciu poszczególnych Pracowników danym systemem premiowania decyduje zatrudnienie na określonym stanowisku pracy. Roczny System Premiowania jest systemem opartym o kryteria dotyczące celów jakościowych i ilościowych zrealizowanych przez Pracowników, zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych. Pracownikowi przysługuje prawo do premii w danym okresie premiowym pod warunkiem, że okres objęcia Rocznym Systemem Premiowania w tym okresie premiowym wyniesie co najmniej trzy pełne miesiące kalendarzowe.

37.4.2. Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji po ustaniu Funkcji, zarządzającemu przysługuje odszkodowanie w wysokości 3-krotności miesięcznego wynagrodzenia stałego pod warunkiem pełnienia przez Zarządzającego funkcji przez okres co najmniej 6 m-cy przed rozwiązaniem umowy.

37.5. Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki z podmiotami powiązanymi

2022

	Jednostka dominująca	Jednostki zależne	Razem
Sprzedaż	15 177	1 540	16 717
Zakupy	10 206	21 415	31 621
Przychody finansowe, w tym:	71	2 326	2 397
<i>Dywidendy</i>	-	370	370
Koszty finansowe	1 946	360	2 306
	Jednostka dominująca	Jednostki zależne	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	-	15 607	15 607
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 956	7 162	10 118
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 651	2 059	5 710
Pożyczki i obligacje	-	8 656	8 656

2021

	Jednostka dominująca	Jednostki zależne	Razem
Sprzedaż	10 727	1 333	12 060
Zakupy	1 455	24 097	25 552
Przychody finansowe, w tym:	32	1 283	1 315
Dywidendy	-	298	298
Koszty finansowe	778	3 818	4 596
	Jednostka dominująca	Jednostki zależne	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	-	20 305	20 305
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 724	4 980	6 704
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 771	1 945	3 716
Pożyczki i obligacje	-	8 295	8 295

37.6. Transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa

Spółka zidentyfikowała transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa głównie w oparciu o „Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2017 roku, w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne” z późniejszymi aktualizacjami.

W 2022 roku i w 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku Spółka zidentyfikowała następujące transakcje:

	31/12/2022	31/12/2021
Sprzedaż	3 381	4 156
Zakupy	3 886	5 870
	31/12/2022	31/12/2021
AKTYWA		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	447	341
PASYWA		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1317	189

38. Wynagrodzenie wynikające z umowy z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych

	2022	2021
Badanie sprawozdań finansowych	82	82
Inne usługi poświadczające:	-	-
	82	82

39. Identyfikacja istotnej niepewności dotyczącej kontynuacji działalności

Biorąc pod uwagę obecną sytuacją finansową Spółki, poziom kapitału własnego, poziom strat z lat ubiegłych oraz toczący się proces restrukturyzacyjny przy jednoczesnej realizacji projektów rozwojowych, wymagających nakładów finansowych, Zarząd dostrzega ryzyko zależności dalszego powodzenia procesu restrukturyzacji i prowadzenia dalszej działalności Spółki od finansowania zewnętrznego przez akcjonariuszy (istotna niepewność), ale podejmuje niezbędne działania w celu jego mitygacji.

Należy zwrócić uwagę na to, że Spółka realizuje długoterminową strategię rozwoju, której kierunek jest zgodny z przyjętym przez akcjonariuszy Planem Restrukturyzacji z 2020 r., mającym na celu osiągnięcie pozytywnych przepływów finansowych poprzez realizację kluczowych projektów rozwojowych w segmencie prasowym, detalicznym i usług kurierskich. Ten cel pozostaje aktualny od początku restrukturyzacji Spółki „Ruch”. Strategia zawiera plan działań w każdym segmencie działalności, w tym także inwestycje, które są niezbędne do realizacji celów biznesowych, a jednocześnie doprowadzą do jak najszybszego ustabilizowania sytuacji finansowej Spółki w kolejnych latach. Aktualne wyniki finansowe i wszystkie koszty niezbędne do osiągnięcia zakładanych celów zostały ujęte w przygotowanych krótko (2023) i długoterminowych planach finansowych przedstawionych i akceptowanych przez akcjonariuszy. Na tej podstawie został określony poziom zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne w krótkim terminie, który został zaakceptowany łącznie z planem finansowym na 2023 w lutym br.

Z uwagi na fakt, że Spółka już teraz ma dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania i realizuje projekty zgodnie ze strategią akceptowaną przez akcjonariuszy, którymi są duże podmioty o stabilnej pozycji finansowej, przyjęto założenie, że Spółka będzie nadal realizować przyjętą strategię i kontynuować działalność w dającej się przewidzieć przyszłości, a podejmowane działania pozwalają zmytygować zidentyfikowaną niepewność.

40. Wpływ konfliktu zbrojnego w Ukrainie na działalność operacyjną i finansową Spółki

Spółka nie prowadzi działalności w krajach objętych konfliktem i/lub w niego zaangażowanych. Natomiast odczuwa jego skutki pośrednio poprzez sytuację makroekonomiczną. Wybuch wojny istotnie pogłębił niedobory gazu ziemnego,

węgla kamiennego oraz ropy naftowej i paliw płynnych, które pojawiły się na globalnych rynkach tych towarów już z początkiem czwartego kwartału ubiegłego roku. Kolejne sankcje nakładane na import węglowodorów z Rosji spowodowały w początkowym okresie intensywny wzrost cen ropy i produktów ropopochodnych. Wzrosły również ceny gazu i energii elektrycznej. Miało to istotny wpływ na działalność Spółki przekładając się na wyższe koszty paliw i energii elektrycznej. Koszty logistyki stanowią istotną część kosztów operacyjnych z uwagi na charakter prowadzonej działalności (usługi kurierskie, kolportaż prasy), a wyższe ceny energii przekładają się także na wyższe koszty utrzymania sieci detalicznej, centrów logistycznych czy biur.

W ocenie Spółki trwający konflikt w Ukrainie będzie w dalszym ciągu wpływać na sytuację makroekonomiczną w kraju i na świecie i będzie powodować zmienność cen produktów w tym paliw i energii. Spodziewany jest dalszy wzrost inflacji i stóp procentowych, co przełoży się na sytuację gospodarczą w Polsce, w tym możliwe spowolnienie wzrostu gospodarczego lub nawet recesję.

Natomiast skala i wpływ wojny w Ukrainie na sytuację makroekonomiczną i w konsekwencji przyszłą sytuację finansową Spółki, jej działalność operacyjną, jak również osiągnięte przez nią w przyszłości wyniki finansowe są obecnie bardzo trudne do oszacowania. Wpływ ten będzie uzależniony zarówno od realizacji możliwych scenariuszy dalszego przebiegu wojny w Ukrainie, a także od działań jakie będą podejmowały rządy innych krajów, w tym podtrzymywania lub nakładania nowych sankcji na Rosję, a także kontynuacji ograniczeń w relacjach handlowych z Rosją i ewentualnie państwami popierającymi jej działania zbrojne w Ukrainie. Wprowadzenie sankcji lub podjęcie innych działań znacząco ograniczających dostępność ropy z kierunku rosyjskiego może mieć negatywny wpływ na działalność operacyjną i wyniki finansowe Spółki poprzez rosnące ceny paliw i energii.

Działania prospołeczne podjęte przez Spółkę w związku z konfliktem w Ukrainie

W związku z trwającą wojną w Ukrainie Spółka aktywnie zaangażowała się w działania prospołeczne w zakresie pomocy zarówno uchodźcom przybywającym do Polski z za wschodniej granicy jak i osobom walczącym w Ukrainie. Wartość nieodpłatnych świadczeń wykazanych w pozostałych kosztach operacyjnych z tego tytułu wyniosła 66 tys. PLN.

Analiza wpływu zmiany sytuacji gospodarczej na wycenę innych aktywów i zobowiązań Spółki

Odpisy aktualizujące wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

W wyniku zmienności cen sprzedaży produktów Spółki oraz zwiększenia ilości zapasów przeterminowanych oraz wolnorotujących na skutek zmniejszenia tempa sprzedaży związku z wprowadzonymi ograniczeniami na rynkach, Spółka rozpoznała w 2022 roku odpisy aktualizujące wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania w wartości 1.070 tys. PLN.

Ocena oczekiwanej straty kredytowej ECL

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka nie posiadała należności z tytułu dostaw i usług od kontrahentów z terenu Rosji, Białorusi i Ukrainy. W ocenie Spółki, na chwilę obecną spłata tych należności nie jest zagrożona. Sprzedaż Spółki na rynek wschodni w 2022 roku wyniosła 40.881 tys. PLN co stanowiło jedynie 5,11 % całości sprzedaży.

Sytuacja płynnościowa

Spółka posiada wystarczające środki finansowe i źródła finansowania umożliwiające jej regulowanie bieżących zobowiązań, a także kontynuację planowanych projektów inwestycyjnych i akwizycyjnych. W 2022 roku Spółka kontynuowała dotychczasową politykę w zakresie zarządzania płynnością.

Na moment sporządzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego sytuacja finansowa Spółki jest stabilna, a trwający konflikt zbrojny w Ukrainie nie wpłynął w ocenie Spółki na zmianę poziomu ryzyka płynności.

Inne szacunki księgowe

Na moment sporządzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego Spółka nie identyfikuje żadnych istotnych ryzyk związanych z potencjalnym złamaniem warunków podpisanych umów handlowych oraz umów na dostawy.

Spółka na bieżąco monitoruje rozwój wydarzeń w Ukrainie i dostosowuje swoje działania do zmieniających się warunków rynkowych. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę wiele możliwych scenariuszy rozwoju wojny na Ukrainie oraz dynamiczne zmiany sytuacji na Wschodzie, Zarząd Spółki nie jest w stanie wiarygodnie oszacować wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na przyszłe wyniki finansowe Spółki oraz dokonywane przez Spółkę założenia i szacunki, co w konsekwencji może prowadzić do korekt wartości bilansowej niektórych aktywów i zobowiązań w kolejnych okresach sprawozdawczych. Niemniej jednak na tym etapie Zarząd Spółki ocenia, że trwający konflikt zbrojny na Ukrainie nie ma wpływu na ocenę kontynuacji działalności przez Spółkę.

41. Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły znaczące zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki.

42. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało przyjęte przez Zarząd Spółki w dniu 23.02.2023 r.

.....
Joanna Bryx -Ogrodnik
Prezes Zarządu „RUCH” S.A

.....
Bartosz Bielak
Członek Zarządu „RUCH” S.A

.....
Rafał Bałazy
Członek Zarządu „RUCH” S.A

Podpis osoby, której
powierzono prowadzenie ksiąg
rachunkowych

Podpis osoby, odpowiedzialnej
za sporządzenie sprawozdania
finansowego

.....
Agata Tompalska – Tomińska
Prezes Zarządu Fincores
Business Solutions Sp. z o.o.

.....
Aneta Krawczyk
Dyrektor Działu Polityki
Rachunkowej „RUCH” S.A